

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtrek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na doma za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge isvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam po pošti, plača za leto samo 8 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebnih naročnin. — Poslanci listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu Koroška cesta šte. 6, v sprejemni narodni inšerati in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Nesaprte reklamacije so poštne proste.

Naš cesar bolan.

Dunaj, 15. oktobra 1907.

Avstrijsko prebivalstvo nestrpno pričakuje poročil, ki jih pošiljajo iz Schönbrunn med svet ob sedanjih cesarjevi boleznih. Odkrito sočustvuje prebivalstvo ob cesarjevi bolezni in vse želi, naj bi avstrijski si volasi vladar kmalu okreval in naj bi še dolgo vrsto let vladal duševno in telesno zdrav, krepak in čil, narodom svoje države.

Računati se pa mora zazdaj z dejstvom, da cesar potrebuje več časa, da popolnoma ozdravi. Najbrže bo moral cesar ob ugodnem trenutku potovati v kako zdravilišče na jugu ob morju, da popolnoma ozdravi svoj katar.

Bolezen, ki je zdaj izbruhnila pri cesarju, je že precej stara. Prehladil se je namreč cesar lani ob jesenskih vojaških vajah. Dvorni svetnik zdravnik dr. Kerzl je že lani svetoval cesarju, naj se z ozirom na izpremenljivo jesensko vreme ne udeležuje jesenskih vojaških vaj. A cesar se vedno strogo drži svoje dolžnosti in izvede z železno voljo, za kar se zavzame, in ni ubogal dr. Kerzla.

Cesar se je nato res prehladil in resno se boje, da se cesar ne bo držal navodil zdravnikov, vsled česar se bolezen, ki zdaj ni nevarna, lahko pozneje ponovi. Že ob prvi bolezni so cesarja pregovorili le s težavo, da se je podal v Išč. Ne bil bi šel, če bi ne bilo ostalo prehlajenje trdovratno. Vreme takrat ni bilo ugodno. Cesarjevo zdravstveno stanje se je sicer izboljšalo, a popolnoma cesar ni ozdravel. Revmatizem osebno je motil večkrat cesarjevo zdravje.

Tako je bilo cesarjevo zdravstveno stanje do letošnje pomladi. Mali povratki bolezni so se odstranili, da je cesar ostal v Schönbrunn in se ni vozil na dunajski dvor. Izognil se je na ta način vremenskim izpremembam in je bolj počival. Cesarjevo zdravstveno stanje je bilo tudi merodajno, da je cesar toliko časa odlašal svoje potovanje v Prago. Dvorni svetnik dr. Kerzl je z ozirom na cesarjevo zdravje odločno nasprotoval cesarjevemu potovanju v Prago in odlašali so toliko časa, da so upali na stalno vreme. Ob obisku Prage je pa bilo vreme skrajno neugodno. Bil je mraz, deževalo je in celo snežilo. Hradčinsko cesarsko stanovanje je bilo prazno več let. Sicer so priredili že nekaj tednov prej cesarjevo stanovanje in sobe prekurili, a kljub temu je bilo bivanje v starih prostorih neugodno o-

bito še, ker se je moral cesar voziti tudi ob slabem vremenu. Dejansko niso izostale posledice. Cesar je bil prisiljen, da podaljša svoje praško bivanje in da počiva za nadaljnjo potovanje na Dunaj.

Od takrat je cesar večkrat pomalem bolehal. Sele v Išču se je izboljšalo cesarjevo zdravstveno stanje tako, da so upali na cesarjevo popolno ozdravljenje. Upanje se pa ni izpolnilo. Na lovu je dež cesarja večkrat presenetil in ga popolnoma premočil. Katar v vratu se je nato poslabšal. Samoobsebi bi to kataro prehlajenje ne vplivalo veliko na cesarjevo zdravje, ko bi bil cesar ubogal zdravnike in bi se ne bil udeležil jesenskih manevrov.

Ob cesarskih vajah se je vreme izpremenilo in je celo deževalo, kar je zelo neugodno vplivalo na cesarjevo zdravje. Na planinah je zmrzovalo — do sedem stopinj mraza, sneg je dal planinam zimsko podobo.

Dvorni svetnik dr. Kerzl je svetoval cesarju, naj se ne udeleži trudapolnih potov ob vajah, a pomagalo ni nič. Cesar je s svojo močno voljo zmagal in se udeležil vaj. Posledica je bila, da je postal še bolj občutljiv za prehlajenje.

Zdravniki so tiščali v vladarja, naj se varuje. A cesarju ni bilo mogoče, da uboga zdravnike. Kljub temu bi bilo ostalo le pri nahu, ako bi bili izostali sprejemi na kolodvorih. Osebito slabo je vplival na cesarjevo zdravje sprejem na celovškem državnem kolodvoru. Cesar ni nosil suknje in se je peljal v odprtem vozu. Vlekel je veter, v senci je bilo hladno, na soncu toplo in ko je prišel na peron, se mu je poznalo, da je razgret. Na peronu je pa bilo hladno in cesar je stal na prepihu nad četrto ure med sprejemom, predstavljanjem, in ko je korakal mimo častne stotnije. Cesar se je peljal v deželni dvorec nato v odprti kočiji.

Od takrat je cesar močnejše bolehal na sopilih, pridružil se je vratni in prsni katar v zvezi s hripavostjo. Cesar namerava zdaj ubogati zdravnike. Trajalo bo pa precej časa, da vladar popolnoma ozdravi. Zdravniki cesarju ne bodo dopustili, da se on izpostavi vladnim poslom, ki bi ovirali ozdravljenje.

Od 8. t. m. cesarja še vedno muči kašelj in nahod. Prve dni so se bali zdravniki, do dobi plućnico. K sreči ta nevarnost ni nastopila. Sedaj je cesarju toliko boljše, da nima več vročine. Tudi se mu vrača tek, katerega v začetku ni imel. Zjutraj ko vstane, je cesarju navadno vedno boljše, toda čez

dan dobi vročino. Ponoči ga pa muči večkrat kašelj. Vesti se vsak dan menjajo; če je en dan boljši, je že drugi dan slabši.

„Vera ljubezni“ v srednjem veku.

Pod tem naslovom je objavil celjski „Narodni List“ z dne 10. oktobra 1907 črtice iz zapisnika (dejstva, kakor so jih opisali v svojih zapisnikih inkvizitorji sami) inkvizitorja Petra Arbuesa. Stvar je po vsebini in obliki tako nerodno izmišljena in opisana, da je menda zrastla na zeljniku surove domišljije kakoga nezrelega dijaka ali pa je prevedena iz kakoga nemškega pamfleta; ne moremo si namreč misliti, da bi bilo uredništvo samo tako skrajno nevedno in neolikano, da bi mogel njegov član kaj takega skrpucati. Odgovorno pa je za ta nenavadno grdi in sramotilni spis uredništvo in ob enem tudi vodstvo Narodne stranke, kojega glasilo je „Nar. List“, ker ga je sprejelo z očitnim namenom, da seje sovraštvo zoper vero ljubezni, t. j. katoliško vero, tudi v današnjem veku.

A osvetlimo vsaj nekatere izmed tam navedenih zmot in lažij!

Španska inkvizicija, o kateri je govor, ni imela nič opraviti s čarovnicami. Čarovnice ali copernice so zažigali na severu in ne na jugu. In s tem se razblini v nič vsa vsebina tega članka. Inkvizicijo (to je preiskavo, preiskovalno sodišče) je ustanovila španska vlada s papeževim privoljenjem l. 1478., in sicer zoper žide in mohamedance, ki so se dali v novoosvojenih južnih pokrajinah kar trumoma krstiti, po tistem pa so rovali zoper cerkev in državo. Inkvizicija naj bi te nove kristjane ali spreobrnila, ali obsodila. Da je papež to sodnijsko postopanje dovolil, je bilo prav, zakaj, ako se kdo prostovoljno in v doraslih letih da krstiti, od tega se pač sme zahtevati, da živi kot kristjan, in ne kot žid ali mohamedan in da ne ruje zoper vero. Ker pa je začela vlada verski sodni zbor zlorabljati za politične namene, je že l. 1483. papež določil, da se mora vsak priziv poslati njemu v Rim, da bi se nikomur ne zgodila krivica.

Inkvizitorji so bili redovniki, večinoma dominikanci, ki so postopali zoper tiste ljudi, ki so bili obdolženi krivoverskega naziranja. Inkvizitor je moral

bil prijatelje in jih kraljevo pogostil. A med največjo veselostjo napal je grofa nepričakovano zloben duh, da je prišel divjati.

Ločili so se gostje, marsikatega ni bilo več blizu, naj ga je grof še tako vabil. Po nekoliko letih se je ločila od njega celo soproga ter se vrnila k svojim starišem v Lvvov.

Zloben duh je gospodaril v gradu. Podložni so sovražili in se bali grofa, ker je bil z njimi trd. Še nepriljubljeniji pa je bil grofov služabnik Ivan. Grof pa je kazal posebno naklonjenost do tega služabnika, včasih je bilo celo videti, kakor da ima Ivan neko moč do svojega gospoda.

Polagoma se je udal Ivan tudi pijači, včasih je ležal cele tedne, ne da bi kdo vedel, da je bolan, potem je lazil zopet po več dni po gozdu s puško, ne da bi ustrelil le jedno zverjad.

Nekdaj, kmalu po nesreči, pozvedel je grof tudi o vojakihi, ki so bili ranjeni, ko so preganjali napadnike. Obdaril jih je prav bogato.

Ulanec Štefan, ki je imel eno roko popolnoma trdo in vsled opeklin lice precej spaceno, dobil je največjo nagrado. Kupil si je s tem denarjem v svoji domovini hišico in nekaj sveta, oženil se s pridnim dekletom in živel srečno in zadovoljno.

III.

Preteklo je deset let. Štefan se je vračal nekega večera s polja, otroci so mu nasproti hiteli, ne meneč se za silen veter.

Nevihta hode, le brž domov, priganja oče, potisne otroke skozi vrata ter jih skrbno zaklene za seboj. V hiši je že mati zaprla vsa okna, pripravila

blagoslovljeno svečo in se pobožno prekrizala, kadar je prešinil oblake blisk.

Kmalu je legla popolna tema, le žarni blisk je razgнал včasih temine, grom pa je potresal zidove.

Družina je klečala okrog mize in molila. Otroci so se tresoč oprijemali starišev, ti pa so se izročevali v božje roke.

Nenadoma se začuje zunaj ptuj glas. Nekdo je trkal na okno in milo prosil: Za božjo voljo, vzemite pod streho mojega umirajočega očeta!

Štefan je šel precej odpret, žena pa mu je svetila in otroci so se radovedno in hkrati boječi oprijemali za materino krilo.

Mlad slaboten mladenič, oblečen kakor potujoči Slovaki, sandale na nogah in rujav dolman čez pleča, pripeljal je starega moža v hišo. Bledo obličje starčkovsko je bilo vse obrito s krvjo, ki je tekla iz odprte rane na čelu.

Štefan je podprl starčkovsko glavo, a silen kašelj je pretresel vse telo.

Oh, moj oče, moj ubogi oči, je vzdihoval mladenič, tako je bil že slaboten, da je komaj hodil. Tu nas je prehitela nevihta, poiskala sva varstva pod nekim drevesom; z drevesa vrže veter težko vejo, ki je zadela ubogega očeta ravno na čelo in ga ranila. Nisem vedel pomoči, dokler nisem zagledal tukaj luči; prijel sem ubogega bolnika in ga pripeljal do sem — o, dajte, za Boga, prostorček, kjer bode v miru.

Štefan je le prikimal, solze so mu zalile oči, ko je skrbno pokladal na posteljo ptujega, umirajočega moža. Človeška pantoč je bila tu zastoj. Se je živel starček do polnoči, a zavedel se ni več.

Podlistek.

Nič ni tako skrito, da bi ne bilo očito.

Poslovenil I. V. Listmarek-Gerlovski.

(Dalje.)

II.

Grof Lotar se je ravno zabaval v veseli družbi, ko so mu sporočili smrt bratovo in njegove družine. Kar zasedel se je, oči so mu izstopile, kupica mu je padla iz rok ter se ženketaje razbila in rudeča tekočina se je razlila kot kri po grofovi obleki.

Družba mu je hotela izreči svoje sožalje, toda vidno se je tega branil in zapustil sobo. A predno je prišel do vrat, omahnil je in padel bi bil, da ga ne bi prestreglo par gospodov.

Grof Lotar je imel le enega služabnika, ki je bil že osem dni doma na Poljskem, grof mu je dal dopust. Soproga grofova je bila pri svojih stariših, grof je bil sam v stanovanju. Prijatelji so mu ponujali svoje sluga, a odklonil je neprijazno, češ, da nikogar ne potrebuje, ker hoče biti sam.

Sezidali so grad in grof se je s soprogo naselil v njem. A ves se je spremenil, nekdanji živi plemenitaš. Neka mračna otožnost se ga je polastila, razburila ga je najmanjša zoprnost, skoro neprijeten vtis so napravljala na človeka njegove črne, bliščeče oči.

Drugikrat je bil zopet nenadoma mehak, mil, molil je, dajal miloščino, obdaroval služabnike, va-

Današnja številka ima „Naš Dom“ kot prilogo.

takemu človeku prigovarjati, ga prepričati, in še-le ako je ostal trdovraten, je bil obsojen.

Razume se, da špansko krščansko ljudstvo — najmanj pa kaka „noseča žena“, kakor basni član- kar, niso imeli z inkvizitorji nič opraviti. Ljudstvo je bilo inkvizitorjem hvaležno, da so ga ščitili pred ži- lovskimi in mohamedanskimi posilikristjani. Kako neumno se glasi vpričo teh dejstev, da so bili du- hovniki najhujši mučitelji človeštva, ki so ubili na stotisoče ljudskih bitij. V dolgi dobi 340 let je bilo vsled inkvizicije na španskih tleh obsojenih v smrt le kakih 4000 ljudi. Ti so bili gotovo po tedanjih državnih postavah ravno tako smrti vredni, kakor dandanes kak morilec, ki ga moderni juristi obsodijo na višala.

Ako se bo kedaj smrtna kazen odpravila, pa bodo tedaj liberalni člankarji najbrž ravno tako ne- umno pisali, da so juristi na milijone ljudi pomorili od dobe rimskega prava pa do tistega srečnega, še bodočega stoletja! Ako bi hoteli slepo zmerjati in ne kulturno-zgodovinsko takih stvari pojmovati, bi pač juriste koncem srednjega veka lahko imenovali naj- večje mučitelje človeštva, ker oni so razširili po vzgledu rimskega paganskega prava natezalnice in enako (v članku „N. L.“ deloma svobodno izmišlje- mo!) orodje, ki ga krščanski vek redoma ni rabil. A pustimo jih — bili so otroci svoje dobe in imeli so dober namen, isto opravičilo pa velja tudi za inkvi- zitorje, ker so sledili duhu tedanjega časa in posta- vam tedanjih držav.

Člankar še omenja Petra Arbuesa in mu piše taka grozodejsva — ne samo po našem, ampak tudi po pojmovanju XV. veka — v njegov zapisnik, da se kar zgražamo pred to človeško spako. In kakšen mora biti šele tisti zapisnik — pisan s krvjo in og- njem! Ljubi nevedni člankar — takih zapisnikov o Arbuesovem delovanju sploh ni, mi bi jih radi imeli in videli, da bi se bolj osvetili tvojo lažljivo domi- sljijo, a kolikor poročajo o Arbuesu sodobni viri, pri- jateljski in nasprotni, se strinjajo v tem, da je kot inkvizitor bil mil in človekoljuben, da je mnogo no- vokrstanov v resnici spreobrnil, k smrti obsodil pa ni ne enega človeka.

Člankar ga pa na dolgo in široko slika, kako hoče z mučenjem izvabiti od ubogonoseče žene njeno krivdo. Z mučenjem priznanje izvabiti — to je vendar grozno! Na natezalnici bi skoro vsak človek pri- znal, da bi se je le brž rešil! A glejte — kaj takega se je zgodilo pri posvetnem sodišču, inkvizitorji pa so imeli strogo papežovo prepoved, kedaj na ta način postopati! Smeli so rabiati mučilno orodje šele potem, ako je obtoženec pripoznal prostovoljno svojo krivdo, a ni hotel izdati okolščin ali pa skrivceev. Inkvizitorični proces je bil po tedanjih pravnih na- zorih ljudomil in prizanesljiv, Arbues pa ga je go- tovo še bolj omilil, kajti bil je mož izredne nadarje- nosti in ljubezni do bližnjega. Kot inkvizitor pa je služil samo eno leto, kajti novi kristjani so ga dali od najetih morilcev že l. 1485 napasti: v avguštnski cerkvi v Saragosi je bil po polnoči dne 17. sept. l. 1485 pri petju brevirja smrtno ranjen, čez dva dni pa je izdahnul. Ljudstvo pa je romalo k njegovemu grobu, častilo ga je kot svetnika, in papeži so ga proglasili l. 1664. blaženim, l. 1867. pa po dolgem raziskovanju o njegovem čednostnem življenju svet- nikom.

In tak mož se v „Narodnem Listu“ blati! Ne vemo, kaj je večja pri uredništvu, ki kaj takega sprejema — ali nevednost ali zloba. Na vsak način pa je to za štajersko časnikaštvo žalosten pojav, ki pa nam kaže hinavsko Narodno stranko v pravi luči!

Nazadnje ga je napadel še hud kašelj, ki je prešel v težko grgranje, smrtno grgranje.

Glasno je jokal in tožil mladenič, sloneč nad truplom starcev.

O, oče, oče! je klical, sedaj si me zapustil še ti edini, ki si mi izkazoval še ljubezen na tem mrz- lem, brezčutnem svetu!

* * *

Jasno je vzhajalo solnce drugo jutro izza po- gorja. Še vedno je mladenič nem čul pri mrtvem starčku, roki je imel trdno sklenjeni, ustnici pa sta se mu premikali v tihi molitvi.

Štefan si ni mogel kaj, da ne bi primerjal obeh obrazov; že pe noči je opazil, da si nista tu- ca ne najmanj podobna, ob solnčnem svitu spoznal je lahko vsakdo. Mladeniča blede lice je kazalo než- ne poteze, nos je bil orlov, v plavih očeh je bila razkrita duša. Mrličev obraz je kazal močne štrleče kosti, usta napeta, košate obrvi.

Ali je bil mrlič vaš pravi oče? vpraša sočutno Štefan, ko je v jutranji pozdrav pokropil po pobo- žni navadi mrliča z blagoslovljeno vodo.

Mladenič osupnjeno pogleda, nato odmaje z glavo in se zjoka.

Ne, o ne! Moj pravi oče ni bil, a ljubil me je, kot bi bil in mi storil mnogo dobrega. Nesrečno dete sem — oče Jakoš me je našel pol zmrzlega in sestradanega v gozdu. Velikokrat mi je pravil, da nisem imel drugega na sebi, kakor tenko srajco, in je bilo v novembru. Potem sem bil dolgo bolan, celo zimo mi je stregel Jakoš kakor skrbna mati.

Shod na Črešnjicah.

Minolo nedeljo je priredila S. K. Z. shod v Črešnjicah, na katerem je poročal državni poslanec g. Pišek. Prvokrat smo imeli pri nas državnega poslanca. Shodu je predsedoval odbornik Kmečke zveze kmet Janez Rudolf iz Konjic. Z velikim zani- manjem nas je poslušalo okoli 150 poslušalcev pro- gram Kmečke zveze, o delovanju njenih poslancev v državnem zboru in o predlogih Slovenskega kluba, kar nam je g. poslanec tako razumljivo in jasno raz- lagal, da smo mu ob koncu izrekli popolno zaupanje in zahvalo za njegov trud. Odbornik S. K. Z. Janez Rudolf pa nas je s prepričevalnimi besedami navdu- ševal k združitvi vseh v Slovenski kmečki zvezi, ker le tedaj je upanje, da dosežemo zboljšanje svo- jega revnega položaja. Nato so nekateri kmetje še izrazili svoje želje in prosili pomoči g. poslanca, ka- teri je obljubil storiti vse, kar je v njegovi moči. Z veseljem smo pozdravljali tudi misel in željo g. nad- učitelja Ravbarja, da naj se ljudska šola preosnci na korist kmečkemu stanu, v smislu dve- ali enolet- ne ponavljalne gospodarske-kmetijske šole.

Razgovarjali smo se tudi o upravičeni želji, da bi se občini Črešnjice in Bezovica priklopile celj- skemu okrajnemu glavarstvu, kajti pot v Konjice čez planine je težavna in nevarna.

Za naš okraj so tudi nujno potrebne dobre ce- ste. Ker je pa naša občina uboga, zato morajo po- magati dežela in okraj. Našega deželnega poslanca pozivamo, da se zato pobriga.

Politični ogled.

— **Državni zbor** se je včeraj (dne 16. t. m. otvoril. O prvi seji poročamo med najnovejšimi vesti- mi. Večina poslancev se je že zbrala 15. v državni zbornici, ker imajo različni klubi seje. Vsi govorijo le o cesarjevi bolezni. Vse stoji pred neko negotov- stjo, posebno ker so se 15. t. m. popoldne začele ši- riti vznemirljive vesti o cesarjevi bolezni.

— **Gospodarstvo** krščanskih socialcev na Du- naju. Liberalci tresijo v svet, kako je zadolžen Du- naj, kjer gospodari dr. Lueger in tovariši, krščanski socialci. Zdaj pa izkazuje računski zaključek občin- ske uprave za leto 1906 skoraj šest milijonov kron prebitka! To je liberalce strašno poparilo in bodo menda obmolknili, kajti vzorno dunajsko gospodar- stvo pozna že cela Evropa.

— **Poljski notranji uradni jezik** pri gališkem orožništvu. Gališko namestništvo je izdalo naredbo na orožniške poveljnike, glasom katere se mora pri uradnih objavah in javljanjih namesto nemščine ra- biti poljščina. Nemški jezik ostane v rabi le v obče- vanju med poveljstvi. Skrajni čas bi bil, da se iz- podrine tudi iz naših orožniških poveljstev in postaj uradna nemščina, ki se tu brez potrebe šopiri v ško- lo namenu orožništva.

— **Volilna preosnova na Ogrskem.** Kakor se po- roča iz Budimpešte, bo vlada predložila načrt volilne pre- osnove državnemu zboru šele meseca decembra, ali pa šele meseca januarja, ako prej ne bo časa. Tozaderna izjava grofa Andrassyja je zbudila velikansko ogorčenje posebno med organiziranim delavstvom, katero je trdno prepričano, da volilna preosnova sploh ne pride na vrsto v tem zase- danju. Na četrtak, dne 10. t. m., je bila vsled tega na- povedana generalna stavka, da se manifestira za splošno in enako volilno pravico, kateri se je izven Budimpešte priključilo še delavstvo 140 drugih mest. Demonstracijskega

In kaj je bilo prej, kakor si prišel v gozd? vprašuje nekako hlastno Štefan.

Kako? Oj, tega sam ne vem več prav. V bo- lezni sem izgubil vse spomine, saj sem bil še mal otrok, komaj sedem let star.

In koliko si sedaj star? Sedemnajst, deset let je tega.

Deset let, kako se vjema. In kje te je dobil tvoj rednik?

V Galiciji, blizu ruske meje.

Bog! Povej, ali se čisto nič ne spominjaš več, kaj je bilo prej, kdo so bili tvoji stariši?

Ne vem, — kot daljne, daljne sanje se mi zdi, da sem prebival v velikem gradu, da je bil imeni- ten gospod moj oče, in blede bolehnega gospa moja mati, nato se je zgodilo nekaj groznega, nekaj, kar mi je zmešalo duh. Kaj je bilo, prav za prav ne vem več.

Napadniki so pridrli v vaš grad, oropali ga in zažgali, ubili tvojega očeta in tvojo mater vrgli v ogenj.

Mladi Slovak je poskočil in stopil zarudel v obraz pred Štefana.

Od kod vse to veš? vzkliknil je vznemirjen, da, tako je bilo, grad in ogenj, da, da — oj, bilo je tako grozno!

Sedel je, pokril z rokama obraz in bridko jokal.

Bil sem tedaj pri ulaneih in poklicani smo bili gradu na pomoč. Seveda smo polovili in prepo- dili upornike, a grof in grofinja sta bila mrtva, ma- lega dečka v sami srajci pa sem še sam videl, sli- šal njegove žalostne klice, a v tem trenutku sem za- čutil hud udarec na desno ramo, — še sedaj je ta roka trda — tudi konj je bil zadet, vspel se je ter

spreveda se je udeležilo 160.000 oseb. Deputacija social- nih demokratov se je oglasila pri predsedniku zbornice Ju- sthu ter zahtevala, da zbornica uvede splošno in enako vo- lilno pravico. Justh deputacije ni sprejel preveč prijazno in padlo je tudi nekaj ostrih besed. Stavka se je izvršila v popolnem redu ter ni bilo nikakih izgredov.

Mala politična naznanila.

Dne 10. okt. Srbske banke se nahajajo v jako slabem položaju, ker Srbija ne more izvažati živine. Krme za živino primanjkuje, zato je cena ži- vine zelo padla. — Proti nagodbi z Ogrsko vlada med nemškimi krščanskimi socialci veliko nezaupanje.

Dne 11. okt. Danes se je vršil ministrski svet zaradi predložitve nagodbe in državnozbornem zasedanju. — General Drude poroča, da se je 35 klm od Casablance v Berešidu utaborila tisoč mož močna četa novega sultana Muley Hafida. — V Lod- zu na Ruskem so napadli uporneži vojaško patroljo. Padel je en vojak in dva uporneži.

Dne 13. okt. Ruski car se je zopet pone- srečil z neko ladjo, s katero se je vozil v finan- skem morju. Ladja je zadel na dno in se močno poškodovala. Car se je rešil na drugo ladjo. — Turška vlada je obljubila vsled posredovanja Ru- sije, da ne bo več zasedala perzijskih obmejnih kra-jev. — Ker je naš cesar bolan, in se mu ni mogla predložiti nagodba zato se še baje ne predloži 16. t. m. državnemu zboru. — Položaj hrvatskega bana Rakodezay je obupen. — Pasivna resistencia na se- vero-zahodni železnici je danes nehala. — Povodenj v Španiji je napravila strašno škodo.

Dne 14. okt. Španska kraljeva dvojica je odložila vsled bolezni cesarja obisk na Dunaju na poznejši čas. — Min. zun. zadev Ahrenthal baje ni zadovoljen z nagodbo in namerava odstopiti. — Da- nes so imeli odposlanci železniških uslužbencev v Mariboru posvetovanje. Delavci, posebno zavirači, niso zadovoljni s ponudbami ravnateljstva južne že- leznice. Začela se bodo torej nova pogajanja.

Dne 15. okt. Cesar je včeraj kljub svoji bo- lezni pregledal nagodbo, vsled česar je bosta jutri predložila ministrska predsednika v avstrijskem in ogrskem državnem zboru. — Na nemškem dvoru so prišli na sled velikemu nenravnemu škandalu. — Iz Casablance se poroča, da je nastala zopet nevar- nost, da se začnejo novi boji. Četa Muley Hafida bli- zu Casablance že žuga z napadi. — Pasivna resi- stencea je tudi na železnici državne železniške druž- be končana.

Razne novice.

* **Poslancu dr. Korošcu** se obrača zdravje na boljše. Sedaj se zdravi na nekem otoku blizu Pulja. Na Dunaj še ne more in si je v to svrhu izprosil pri zborničnem pred- sedniku dopusta.

* **Duhovske vesti.** Prestavljen je č. g. kaplan Anton Novak iz Šmartna na Pohorju v Leskovec. Na novo je nastavljen za kaplana v Šmartnu na Pohorju č. g. Ivan Vedečnik.

* **Osebnosti.** Profesor veronauka na mari- borskem učiteljskem č. g. Ivan Vreže je povzdignen v 8. činovni razred.

* **S šole.** Za nadučitelja v Št. Janžu na Dravi polju je imenovan Janez Rajh, nadučitelj pri Sv. Bol- fenku v Slov. gor.

* **Učiteljska mesta.** Nadučiteljsko mesto je raz- pisano v Štorah in v Št. Petru na Medvedovem se- lu, mesto učitelja na Ptujski gori, učitelja in učite- ljice v Trbovljah-Vode.

me vrgel v tleče razvaline. Ko sem se rešil, o deč- ku ni bilo ne duha ne sluha. Pozneje so pravili, da je tudi mladi grofič zgorel; naposled si morebiti še ti mladi grof Pioskova — čudna božja pota!

O oče Jakoš, zakaj nisi še tega doživel, kak- šna radost bi bila zate, ko bi videl, da so moje sanje bile vendar nekoliko resnične, ihtel je mla- denič.

Ali ne misliš, Štefan, da moramo pomagati mladeniču do njegovih pravic, dejala je žena, ki je stala pri kuhinjskih vratih in čula vsako besedo.

Seveda, ko bode pokopan stari Slovak, podam se sam z mladeničem na pot v grad njegovih sta- rišev.

IV.

Grof Lotar se je povrnil z lova. Silno vzbur- jen podal se je črez grajski dvor naravnost na ono stran, kjer je bila sodnijska pisarna. Po tedanji na- vadi so imeli namreč grajščaki sami tudi sodno ob- last nad svojimi podložniki.

Sodnik mu je šel nasproti, ker je mislil, da je kaj nenavadnega. Skoro brez sape je obstal grof pred uradnikom ter jezno udaril s puškinim kopi- tom ob kameniti tlak.

Kdo je sodnijski uradnik na mojem svetu, go- spod? besno vpraša.

Uradnik dvigne glavo višje in grofa ostro za- vrne: Mož, gospod grof, katerega morate spoštovati, to katerega se morate dostojno vesti.

Jaz vas odstavim, bore pisac, kriči grof, ako ne varujete mojega sveta pred tako sodrgo!

Pred kakšno sodrgo, gospod grof? Ako želite česa od mene, govorite jasneje.

(Konec prihodnjšč.)

* „Novi Slovenski Štajerci“ je v svoji 28. št. z dne 10. oktobra t. l. v uvodnem članku blagovili pomeniti tudi moj predlog glede regulacije Pesnice. Namenoma je zavil svoje besedilo v tako obliko, da je razvidno, kakor da bi jaz hotel kmete in mlinarje Pesniške doline oškodovati. Ne vem ali je dopisnika pri tej stvari vodila strankarska strast ali nevednost. Ko bi le nekoliko bliže pogledal ta predlog in njega vtemeljitev, bi moral vedeti, da sem zahteval odstranitve samo tistih mlinov, kateri so od mero-dajne regulacijske komisije za to določeni. Vso dru-go vsebino tega predloga je gospod dopisnik zgoraj imenovanega lista modro zamolčal. Prvič ni pove-dal, da sem zahteval takojšno nadaljevanje reguli-ranja Pesnice v II. stavbenem oddelku, drugič ni omenil glavne točke predloga, da se naj kar najprej mogoče odstranijo velikanski ovinki, kateri obsegajo po več orolov zemlje ter pridejo na le nekaj metrov bližine k toku, struge nazaj. Teh ovinkov je samo v lenarškem okraju osem, kateri so že od nekdaj pov-zročali obširno preplavljenje rodne Pesniške doline v njih okvirju in navzgor. Da je vsled že urejenega I. dela od zgoraj tok vode mnogo hitrejši in s tem nevarnost povodnjaj silno pomnožena, to morša ve tudi dopisnik „Novega Slovenskega Štajerca.“ Ker pa vsled slabih finančnih razmer ni pričakovati, da bi v kratkem času vsa Pesnica bila urejena, tedaj j vendar umestna zahteva, da se odstranijo zgorej omenjene vodne ovire in s tem zavaruje prebival-stvo Pesniške doline pred pretečo škodo, v kolikor je sedaj mogoče. Toliko resnici na ljubo. „Novemu Slo-venskemu Štajercu“ pa v opomin, da ako ne mara ali ne more poročati o delu poslancev, kateri so mu neljubi, objektivno in resnično, tedaj naj raje to opusti.

Ivan Roškar.

* **Liberalni listi v pravi luči.** „Slovenski Na-rod“ in njegova sobrata „Narodni List“ in „Domo-vina“ so zopet jasno pokazali, kako znajo zavijati in širiti neresnico. V zadnji številki „Slovenskega Go-spodarja“ smo pisali obširni članek o S. K. S. Z., njenem pomenu in lepem razvoju. Liberalni laž-njivci pa pišejo, da napadamo v tem članku našega vrlega državnega poslanca Gostinčarja in njegovo glasilo „Naša Moč“. Mi ne odgovarjamo na take podle hujskarije teh listov, prosimo le vse naše bral-ce, da čitajo še enkrat dotični dopis v „Slovenskem Gospodarju“, da se sami prepričajo, kake laži tro-sijo ti poštenjaki med nepokvarjeno, zdravo, sloven-sko ljudstvo. S tako lažnjivo moralo hočejo ti oli-kanci širiti prosveto v Slovencih!

* **Narodna stranka** ima 3. novembra svoj dirin-daj. Tu pridejo neki skupaj odborniki, katere pa itak poznamo; to so odvetniški koncipijenti, dijaki in nekaj izbornih učiteljev. Ljudstvo pa ostane doma; da bi dobili nekaj priprostega ljudstva za štafažo, celo pišejo v oklicu, da naj skušajo okrajni odbori plačati ljudem vožnjo, samo da jih priženejo na zbo-rovanje. To izdajo za parolo. Plačevanje glasov, plačevanje agitatorjev in plačevanje za udeležbo pri shodih pač najbolj pojasni, kako na slabih nogah je Narodna stranka; plačevati si morajo celo udele-žence za zborovanja. No, to smo prepričani, da jih bode Pahernik in kak Roblek nekaj dobil na lina-nice — za denar. Tako se kupujejo duše za belice v naprednem smislu. To so demokrati! Fej teh lju-di, ki delajo z judežnimi groši. Tako podkopavajo s svojim denarjem povsod poštenost in sejejo pohuj-šanje. Naše pristaše pozivljamo, da pazijo na vse te agitatorje, ki delajo s takimi sredstvi med ljudstvom, in jih nam naznanijo.

* **Zrak se bode čistil** dne 3. novembra na shodu Narodne stranke. Ljudstvu ponujajo groše, da bi se udeležilo shoda, za katerega delajo mladi kon-cipijentje že dva meseca, velike gospode pa vabijo v svojo sredino. Tisti, ki so izven vrst stali, ki pa čutijo z njimi, bodo neki primarširali proslavit svo-jega voljo dr. Kukovec. Torej, dvorni svetnik Ploj, le v Celje, tam vas željno pričakujejo! Toda dvo-mimo, da bode gospod dvorni svetnik šel med izvo-ljene; ti ne morejo obljubiti lepši mest, ker ni pri njih časti, tako pišejo v vabilu! No, slepe miši pa ne bode šel loviti v Celje državni, deželni poslanec, dvorni svetnik dr. Ploj itd.!

* **Potovalni učitelj Goričan** in gospodarski shodi Narodne stranke. Poštenjaška celjska lista sta zopet besna, ker smo povdarjali, da to pač ne gre, da govori deželni potovalni učitelj na političnih sho-dih Narodne stranke. Seveda zopet jadikujeta in kli-četa na pomoč radi ovađuštva, med tem ko v vsaki številki napadata in denuncirata državne uradnike. Vsakdo pač ve, da ne spada potovalni učitelj na po-litične shode. Naravnost laž je, da bi bila Goričana klicala. Kmečka zveza na take shode; za to so izo-braževalna društva, ki so ustanovljena le v namen, da širijo omiko in pouk. To celjski liberalci dobro vedo. Seveda po njihovem nedotakljivem poštenju se nikakor ne dela breznačajno, če se stvar zavije in odvali krivda na druge. Pri tej priliki pa je bilo tre-ba braniti potovalnega učitelja, ker vedo pri Narod-ni stranki, da jim ta vsaj skrbi za to, da dobijo ne-kaj ljudi na shod. Vsaj ne gre nihče več na njihova politična zborovanja; sedaj morajo ljudi loviti s pla-čilom in s potovalnim učiteljem.

* **Čuj, svet!** „Domovina“ piše: „Poslanci dr. Ploj, Roblek in Ježovnik so pridno ves čas prirejali shode.“ Da si upa „Domovina“ napisati tako goro-stasno laž, je znamenje, da ima svoje bralce za tako neumne, da ji kaj takega verjamejo, ali pa jih ima javno za norca. Dr. Ploj, Roblek in Ježovnik so prid-

no prirejali shode! Mi se čudimo, da ni črna barva rudeča postala, ko je to farbarijo tiskala. Od sedaj naprej se bo reklo na Spodnjem Štajerskem lažnjiv-cem: Lažež, kakor „Domovina“!

* **Dokaz pridnosti!** Ker smo se mi drznili, v predzadnji številki našega lista v poročilu o shodu K. Z. v Št. Petru v Medvedovem selu prijazno opo-mniti gospoda deželnega poslanca tega okraja, da bi bilo dobro, če bi šel malo med ljudstvo, ker ima ljud-stvo mnogo prošelj do njega, se je „Domovina“ širo-ko razkoračila in rekla, saj sta imeša poslanca pred 3 (beri tremi) leti v Zibiki shod. Sčudaj smo pa pre-magani! Čujte, kmetje, kako pridni so ti gospodje li-beralci! Pred tremi leti se enkrat pokažejo med va-mi in sedaj se še s to lenobo bahajo!

* **Tržne vesti.** Ta teden nam je prinesel zopet znatno višje cene na vseh tržiščih. Povod daje baje slabo stanje setev v Avstraliji in Laplata državah. Na eni strani suša, na drugi deževje itd. so nezgo-de, ki lahko izginejo čez noč. Razne pritožbe se pa ne dajo kontrolirati. Da internacionalni spekulante izkoristijo vsaki trenutek, ki jim spravi kaj v žep, ni treba povdarjati, omeniti le moramo, da so že pred kratkim prerokovali Argentiniji bogato žetev, tudi prodalo se je veliko blaga na račun dobre nove letine. Kar naenkrat pa čujemo, da setve slabo stoje in da bo tudi letina najbrž slaba. Eksporterji se se-veda potijo, da se močnejše razširjajo in podprejo pritožbe in neugodna poročila, saj to nese, po višji ceni vse rajši prodaja. Indija je začela celo kupo-vati argentinsko blago, da si pokrije že zdaj bodoči primanjkljaj. Nasi borzijanci nikoli ne zaostanejo, ka-dar tirajo inozemski bratci cene navzgor, ni treba še posebej naglašati. Tudi zdaj so hitro sledili, cene so znatno poskočile. Konzum se ne upa iz rezerve, vsekakor pa opažamo, da se začenejo bolj zanimati za blago. Konzum pač ne upaveč, da bodo cene pad-le, saj so začele pojemat ponudbe in dovozi, bliža se zima, ki ponudbe znatno skrči. Posebno ogrski mlini so vzeli večje množine s trga. Zabeležiti mo-ramo še važno novico, da je ogrska vlada baje skle-nila odpraviti na budimpeštanski borzi blanko-ter-minsko kupčijo. Da je ta kupčija jako škodljiva res-nični kupčiji in mlini industriji, smo najbolje vi-deli zadnjega pol leta. Počenjanje budimpeštanske borze ni imelo poštene podlage, zato so tudi ogrski agrarci najhujši nasprotniki blanko-kupčije. — Pse-nica. Inozemska tržišča dvigajo cene, početkom ted-na so sledila tudi naša tržišča. Zadnje dni pa oso-bito Budimpešta ni več dvigala cen, marveč je iz-gubilo blago celo nekoliko v ceni. — Rž jak stal-na, visoka cena ovira promet. — Oves in turšica stalna. — Moka. Vkljub vsemu naporu mlinov ne morejo spraviti blaga v promet. Prodaja finih vrst v inozemstvo ne nese nobenega dobička. Konzum kupi za takoj le najpotrebnejše. — Ržena moka je v ceni znatno poskočila. — Otrobi in klajna moka visoka v ceni, tendenca mirnejša. — Svinjska mast. Konzum sega jako živahno po blagu, vendar je cena vsled množine živega blaga nekoliko padla. Konzum vzame takoj vse s trga. — Hmelj. Kupci jako živahni, cene visoke, posebno boljše vrste (dobe takoj kupca. — Semena. Rdeča deteljica 67.— do 72.—, bela 30.— do 50.—, lucerna, ogrska, nat., 53.— do 59.—, inkarnat 38.— do 42.—. — Krompir od 1.80 do 2.30. — Živi-na. Cena je zopet nazadovala, dovedlo se je več ži-vine, kupci pa so vzeli manj blaga, ker so se bali, da vsled pasivnega odpora ne bodo mogli blaga od-peljati. — Svinje so tudi bile nižje v ceni. K 1.02 do 1.14 kg žive teže. — Voli, pitani, ogrski K 56.— do 98.—, drugi 65.—. — Mesu. Govedina K —70 do 1.60, oziroma K —84 do 1.84, teletina K 1.— do 1.60, svinjsko K 1.08 do 1.64.

* **Orožne vaje** deželne brambe leta 1908. Leta 1908. bodo klicani brambovi pehotnih krdel k orož-nim vajam od srede maja do srede septembra. Po-zvani bodo k vajam na dan 15. maja, 15. junija, 15. julija in približno proti sredi avgusta. Pozivi k va-jam se bodo tako uredili, da se oprava ne bo vršila v nedeljo ali na kak praznik. Kdor želi na gotovi član, oziroma določeni mesec k vajam priti, naj se zgasi pri občinskem predstojniku. Tisti pa, kateri se ne bodo popred zglasili, bodo primerno od-deljeni na posamične mesece, izvzemši julija, ker ta mesec bodo samo taki k vajam pozvani, kateri se bo do za ta čas prostovoljno zglasili.

* **Naseljevanje** v Združene države. Generalni komisar za naseljevanje, Frank P. Sargent, trdi v svojem izveštvju, da je od dne 1. julija 1906 do 30. junija 1907 prišlo v Združene države 1.400.000 nase-ljencev. Torej 200.000 več nego lanskega leta. Naj-večje število izseljencev pripada Italiji, potem pri-haja pa takoj na vrsto Avstro-Ogrska.

* **Družba sv. Rafaela.** Ustanovni shod Slov. podružnice avstrijske družbe sv. Rafaela v varstvo izseljencev se bo vršil dne 11. novembra t. l. v Ljubljani. Družba deluje na Slovenskem že nekaj let. V skromnih razmerah seveda ni bilo dozdaj mo-goče storiti vsega, kar bi se bilo moralo. Manjkalo je samostojnosti in tudi naša javnost ni dovolj pou-čena o praktičnem delu glede na varstvo izseljencev in z vprašanji, ki so v zvezi z njimi. Glavni odbor avstrijske družbe sv. Rafaela in pripravljalni odbor želita zaradi tega, da bi se vršilo ustanovno zborovanje ob veliki udeležbi. Zborovanju se bo dal pred vsem praktično poučni značaj. Poleg kratkih, ob ustanovnem shodu neizogibnih formalnosti, so do-ločena sledeča predavanja: Uredbe Rafaelove dru-žbe; opis prog in potov. Trst. Stik Rafaelove dru-

žbe z zvezo ameriških duhovnikov. Postava o izse-ljencih. Varstvo deklic. Obramba v tujini. — Te ve-levažne stvari so pri nas večinoma še neobdelane, a hvaležno polje. Zato z ognjem na delo v blagor slovenskega ljudstva za obilno udeležbo na kongresu v varstvo naših ljudi v tujini.

Mariborski okraj.

m **Zlata poroka.** Podmaršal plem. Nemethy, ki stanuje v Mariboru, je praznoval s svojo soprogo Karolino, rojeno grofico Schärffenberg, dne 13. t. m. v župni cerkvi v Kamnici svojo zlato poroko, kjer sta bila pred 50 leti poročena. Podmaršal plem. Ne-methy je star 81 let, njegova soproga 73. Oba sta velika dobrotnika ubogih. Bog ju ohrani še mnogo let!

m **Poročil** se je dne 9. oktobra pri Sv. Antonu v Slov. gor. Franc Šalamun iz Gerline z Marijo Hameršak, posestnico v Smolincih. Novemu paru obilo sreče!

m **Puščava.** Tukajšno katoliško delavsko društvo je imelo 29. m. m. veselico in občni zbor v Brezoneljevi gostilni na Činžatu. Izvoljen je bil sledeči odbor: predsednik Janez Perše, posestnik v Činža-tu; podpredsednik Fr. Kušner, blagajnik Jan. Gor-njak, tajnik M. Gornjak; odborniki: J. Mlakar, M. Marbler, S. Pečovnik, J. Maurič, F. Horvat, Andr. Vezjak; namestnika Val. Justnik in P. Urmand; pregledovalca računov: S. Pečovnik in M. Tomažič. Društvo izreka vsem svojim podpornikom najprisr-čnejšo zahvalo. V naše društvo se je zagnal „Naro-dni List.“ Tukajšni dopisnik tega zakotnega lističa je taka obžalovanja vredna reva, da mu niti odgo-varjati nečemo.

m **Gorica** pri Pragerskem. Za župana smo si izvolili dne 10. t. m. g. Fr. Vodošek, tukajšnjega veleposestnika. Nov župan je vrl Slovenec.

m **Sv. Benedikt** v Slov. gor. Žalostno so peli 9. in 10. t. m. naši in trojiški zvonovi, ko je ležala na mrtvaškem odru vrla žena in pridna gospodinja Jera Berič roj. Rošker v Drvanji. Živelja je s svo-jim, pred 11. leti umrlem možem v najlepši zakonski ljubezni in razumnosti. Vzgojila je pridne sinove in hčere. Tudi ubožcem je bila pravi mati. Bog ji bodi obil plačnik in naj v miru počiva!

Sprememba posesti. Hotel Alwies pri Mari-boru je kupil g. dr. Povalej. Kiffmannov vinograd je kupil g. Visočnik, in Kiffmannovo tovarno in žago g. J. Domadenik. „Marburgerca“ se zaradi tega hu-duje, ker kupujejo Slovenci posestva. Ali je to tista prijaznost Nemcev napram Slovincem, o kateri ved-no kvasi „Štajerci“?

m **Sv. Trojica** v Slov. gor. Tukajšna čebelar-ska podružnica bo imela svoj občni zbor v nedeljo dne 20. okt. po večerica h v šoli. Čebelarji, pridite!

Ptujski okraj.

p **Umrli** je pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji v soboto dne 12. oktobra č. g. Sebastijan Kovačec, vpokojeni župnik zagrebške nadškofije. R. i. p.!

p **Požar.** V soboto dne 5. oktobra je začelo ob 5. uri jutraj gorjeti v tovarni za usnje trvdke Josef Pirich. Ogenj je uničil celo podstrešje, kjer se je sušilo veliko kož. Ako bi bil najmanjši veter, bi lahko zgoreli celi kos starega Ptuja. Mestna požarna bramba je s svojo parno brizgalnico dobro delovala. Posebno so se odlikovali vojaki pionirji, ki so takoj prihiteli na pogorišče in s svojim vstrajnim delom omejili ogenj. Misli se, da je počil nek kotel, ki je tako povzročil ogenj. Škoda je večinoma pokrita po zavarovalnici.

p **Lutrišvera** na Ptuj je zopet napredovala za 8 odpadnikov. Vsled neke skrivnostne gonje je odpadlo 8 mladičev, ki so komaj dopolnili 14. leto. 3 odpadniki so uslužbenci Blanke-ta, kjer se tiska „Štajerci.“ Govori se, da je vse to delo učitelja Gor-dona.

p **V Halozah** se je letos nabrala izvrstna kap-ljica, ki ima ceno od 25 do 30 kr. in še višje! Kup-ci, pridite kmalu, ker je letos povsod le malo vina!

p **Vičanci** pri Veliki Nedelji. V tukajšnji ob-čini se dogajajo letos vedno nesreče. Kakor se je poročalo, je strela udarila 9. julija v hišo Alojza Do-večar in ubila ženo, zopet 19. m. m. je pa pri po-diranju nekega starega poslopja ubilo Franca Petek v Seniku. Teža cela strehe je padla nanj in mu zdro-bila glavo, bil je v par urah mrtev. N. v. m. p. — V tukajšnji občini se je 30. m. m. vršila volitev žu-pana in svetovalcev. Občina je prišla v roke trezno mislečih mož, ne pa kakor so štajerčijanci mislili, da bi prišla v njihovo last. Županom je izvoljen g. Ivan Meško, svetovalcema g. Matjaž Medik in g. J. Hebar.

p **Zetale.** Orožnik Avg. Perc je dne 14. t. m. umrl na plućnici. Poroča se nam, da je bil ljubez-njiv in priljuden gospod! Bodi mu zemljica lahka!

p **Sedlaček** pri Ptuj. V pretečenem mesecu smo imeli v naši občini volitev novega župana in pa dveh občinskih svetovalcev. Županom je izvoljen mlad, skrben in naroden mož Anton Vogrinec; čast občinskih svetovalcev pa se je podelila Antonu Merc in Lovru Drevenšek. Tako so zdaj te občnske vo-litve končane, katere so se 4. oktobra lanskega leta pričele ter niso izpadle že precej v začetku po volji

tukajšnjega krčmarja F. Mavšiča in bivšega orožnika A. Potočnika. Moža sta vložila pritožbo zoper prve volitve, a slavno pogorela. Ni hotelo biti, da bi prišla ona dva v odbor in da bi z njuno pomočjo zasedel njuni ljubček, bivši župan Štefan Horvat, vroči oboževatelj znanega orehovskega Vračka, županski stolec. Volilec so s to volitvijo jasno pokazali, da ne marajo v občinskem zastopu mož, kateri sebe v zvezde kujejo, druge ljudi pa zaničujejo. Novoizvoljeni odborniki pa se bodo brezdvomno skazali hvaležni napram volilecem za izkazano njim zaupanje s tem, da se bodo trudili boljše skrbeti za koristi občine in njenih prebivalcev. Pričakovati se tudi sme od pretežne večine sedanjih odbornikov, da si bodo prizadevali čuvati narodne pravice občanov proti domačim in tujim sovražnikom, da se bodo potegovali s svojim županom za napredek naših slovenskih zadev doma in tudi drugod, da se bodo osobito borili, pridobiti našemu slovenskemu jeziku doma in pri vseh uradih isto veljavo, katero uživajo drugi jeziki in katera mu pristoji po par. 19 državnega osnovnega zakona. Na tak način bodo posredno tudi podučno vplivali na sosedne občine, da se bodo iste otresle pri prvi priložnosti vseh izkoriščevalcev in narodnih izdajic, katere hočemo v bodoče jasneje opisati. Bog in narod!

p Sv. Križ tik Slatine. V čitalnici Bralnega društva se začnejo prihodnjo nedeljo dne 20. oktobra po večernicah redna predavanja. To nedeljo bode govoril č. g. kaplan Konrad Šesko. Udje in prijatelji društva, pridite polnoštevilno!

p Sv. Marko niže Ptuja. Veliko se je govorilo po fari, da je neki upokojeni orožnik hotel obesiti svojo ženo. Pripovedovalo se je, kako ji je vrv okoli vratu dal, jo zadržal, pa se mu je še ona ob pravem času zmuznila in je pobegnila — v Egipt. To govorico poslušal je štiriletni fantek nekega gospodarja in je hotel poskusiti istotako. Vzel je vrvice, zadržal jo svoji dveletni sestrici okoli vratu in jo je začel vlečiti na vrvice po vrtu tako, da bi se bilo dete kmalo zadušilo, ako ne bi domači zapazili nevarnost Stariši, pazite, kaj pred otroci govorite!

p Sv. Tomaž blizu Ormoža. Neznani uzmoviči so dne 9. t. m. ukradli posestnici Mariji Škerlec lepo plemensko svinjo vredno 70 K. Enak slučaj se je prigodil pred tremi tedni pri njenem sosedu Martinu Majcenu.

p Kmet. bralno društvo v Rogoznici pri Ptuj priredi dne 27. t. m. v prostorih nar. čitalnice v Ptuj gledališko predstavo „Milnar in njegova hči“, šaloigra v petih dejanjih; na to prosto zabavo z raznimi zanimivostmi, ki se še objavijo, ker je čisti dobiček namenjen v prid društvene knjižnice in je ta za izobrazbo in napredek Slovencev v neposredni bližini Ptuja elementarne važnosti, opozarja se vse narodno čuteče, za naš blagor vnete Slovence v Ptuj in okolici, da stori dne 27. t. m. vsak svojo dolžnost in se more mlado čvrsto napredujoče društvo gmotno in moralno ojačiti. Na svidenje tedaj dne 27. t. m. v nar. čitalnici ptujski!

Ljutomerski okraj.

I V Cezanjevih je dne 2. oktobra obhajal g. Franc Dunaj s svojo blago soprogo Marijo 25letnico poroke. Slavljenec je vzgleden gospodar, eden prvih čebelarjev ter odbornik raznih društev. Se mnoga leta!

I Gornjeradgonski okraj. Trgatev je bila boljša kakor se je pričakovalo. Še celo izabela je izvrstna. Trgovci se bodo morali potruditi, da se o pravem času zglase.

I Na ptujski cesti stoji kamnen križ, spomin na pomor ali na kužno bolezen, ki je v tem kraju razgrajala. Ta križ je postavljen na prostoru, kjer so takrat pokopavali mrljice, kakor to svedočijo mnogoštevilne izkopane človeške kosti. Ta spomenik nekdanjih časov je v nevarnosti, da se podre, zato bi bil skrajni čas, da grajski gospod križ popravi ali pa to preskrbi zgodovinsko društvo. Sicer pa je tudi nevarnost, da se kdo ponesreči, ker stoji ta križ tik ceste.

I Vojaško veteransko društvo pri Sv. Križu na Murskem polju priredi tombolo dne 27. oktobra t. l. v gostilni g. Jureša. Začetek ob 5. uri popoldne. Čisti dobiček je namenjen za stroške nove društvene zastave. Med odmor udarjajo križevski tamburaši. K mnogobrojni udeležbi vabijo vsa bratska narodna društva in vsakega vodstvo.

I „Podporno društvo Franc Jožefove šole v Ljutomeru“ preloži na 20. t. m. namenjeno šolsko tombolo na 8. novembra ob šestih zvečer pri g. Vaupotiču.

Slovenjgraški okraj.

Š Smarski okraj se vzbuja. V kratkem času začnejo poslovati nova izobraževalna društva v Št. Vidu, v Šmarju, na Slatkigori, pri Sv. Petru na Medvedovem selu in v Zibiki, torej kar pet društev, ki so bila povsod že davno potrebna. Novo živahno življenje se nam obeta. Veselimo se posebno, da se tako krepko vzbuja naša mladina. Še letos bomo tudi pri nas imeli več mladeniških in tudi dekljskih zvez.

s Iz Škal. V četrtek dne 3. vinotoka smo spremili k večnemu počitku gospodično Cecilijo Lempl, kuharico pri g. dekanu. V najlepših letih morala je zapustiti ta svet. Kako spoštovana in priljubljena je bila pokojnica, je pričal njen lep pogreb. Spavaj v miru!

s Škale. Tombolo priredi „Kmetijska zadruga“ v nedeljo, dne 20. oktobra 1907 v gostilni g. Nareksa, p. d. Vaga v Škalah. Začetek ob 3. uri popoldne. Po tomboli ljudska veselica s šaljivo licitacijo in drugimi zabavami. Čisti dobiček je namenjen za nakup kmetijskih strojev! Šaleščani! Z ozirom na dober namen prireditve in na krasne dobitke, katere nudi tombola, Vas k obilni udeležbi najuljudneje vabi odbor. — V slučaju slabega vremena se vrši tombola v nedeljo dne 27. oktobra.

Konjiški okraj.

k Poslanca Pišeka si liberalci privoščijo skoro v vsaki številki. Ker mu ne morejo nič očitati, pa začnejo po liberalni navadi z lažjo. Pišejo, da ni imel nobenega shoda v Konjicah. Našim kmetom je še gotovo v spominu krasen shod, katerega je imel poslanec Pišek pred kratkim v Konjicah. In od tega časa ni minilo niti pol leta. Seveda se takrat ni na ta shod prikazal noben liberallec. Kaj pa mislite, taki gospodje, pa bi naj šli na kmečki shod. Ti gospodje so samo takrat prijatelji kmeta, kadar potrebujejo njegove glasove, sicer mu pa še ne privoščijo belega ovratnika v nedeljo!

k Konjice. Trgatev se je vršila pretekli teden v najlepšem vremenu. Pridelek je izvrsten, tako da se liter že sedaj plačuje do 50 v. Tudi z drugimi pridelki smo večinoma zadovoljni, le črvi so krompirju po nekod mnogo škodovali. — Kakor se čuje, bode v prihodnjo nedeljo popoldan v Narodnem domu shod liberalne Narodne stranke. Sam general dr. Kukovec bo prišel pogledat svojo armado, katere pri nas med zavednimi kmeti ni. Naj le pride, se mu ne bo nič boljše godilo, kakor zadnjič Glaserju pred volitvami. Dajte si no že enkrat za vselej dopovedati, da vaše liberalne stranke v Konjicah ne maramo. Mi že vemo, komu zaupamo. Ne delajte zdražbe med Slovenci, ker imamo skupnega zakletga sovražnika, nemškutarskega Štajercijanca, ki hoče najbrž zopet poskusiti svojo moč pri prihodnjih deželnozborskih volitvah. Gotovo se je v ta namen pred kratkem osnovalo nemško (bolje štajercijansko) politično društvo za konjiški okraj. Če liberalna Narodna stranka tudi misli na kaj takega, bo krivda zadelala njo, če bomo šli oslabiljeni v boj. Zapomnite si to!

k Iz konjiškega okraja. „Domovina“ v zaporednih dopisih in noticah iz Konjic zopet tarna in jadicuje, da v konjiškem okraju Narodna stranka nič ne dela, Kmečka zveza tuti nič, le Nemci se organizirajo in delajo. Seveda je tega zopet kriva le S. K. Z. in nje poslanec Pišek („Domovina“ št. 118). Pa celjska tetka je zelo pozabljiva, ker ne ve več, da je državni poslanec Pišek imel dobro obiskan shod v Konjicah kmalu po odgodenju zasedanja državnega zbora, da so se takrat osnovali pododbori S. K. Z. za vse občine konjiškega okraja, in sklenile ter sprejele važne resolucije. Pozabila je, kako se je hudovala nad delovanjem političnega društva takoj po tem lepem shodu (glej „Dom.“ št. 86, 26. jul. t. l.) ter mu celo oblastno prepovedala pravico posluževati se slovenske trobojnice, za katero se je moralo politično društvo že toliko bojevati, kakor bo še menda v spominu sedanjim konjiškim liberalcem. Nekdanji „Domovini“ priznamo njeno neustrašeno delovanje v narodnem boju, a podlo hinavstvo je za sedanjo „Domovino“ in njene konjiške dopisnike, da vedno in vedno podirajo delovanje našega političnega društva z neosnovanimi napadi in očitanji pri narodnem delu. Kdo pa je kriv, vi konjiški liberalci, da se je konjiški trg ločil od okolice, da je sedaj najhujše nemčursko gnezlo — s svojo občino, kdo je kriv, da se je zidala nemška šola, kdo je kriv, da na slovenski (!) šoli poučujejo nemške (!) moči, kdo, odgovorite odkritosrčno, potem pa pišite za narodnost. — Zaupni shod sklicuje Narodna stranka v nedeljo v Narodni dom, javnega shoda si ne upa, ker se skriva pred lučjo in resnico. Bomo videli, kakšna bo tista tesna organizacija Narodne stranke v konjiškem okraju in pa tesna stanovska združitev kmetovalcev, menda bo oboje res prav tesno!

k Zreče. Narodna liberalna stranka napoveduje po plakatih javen shod prihodnjo nedeljo ob 8. uri zjutraj v Dobnikovi gostilni pod mamljivim imenom gospodarski shod. Kmetje, le udeležimo se tega dohtarsko-gospodarskega shoda, ter jim povejmo, da se dohtarjev s pasjim bičem nič ne bojimo, da pa tudi z njimi nič skupnega ne maramo, ker smo in ostanemo zvesti in stanovitni pristaši Slov. kmečke zveze!

k Bralno društvo za konjiško okolico priredi 27. t. m. v nedeljo pred sv. apost. Simonom in Judom, podučno predavanje v društvenih prostorih. Govori potov. učitelj g. Gorican. K obilni udeležbi vabi odbor.

Celjski okraj.

c Petindvajseto leto svojega odlikovanja je 10. t. m. nastopil dosluženi nadučitelj gospod Zdolšek, sedaj posestnik v Gaberju pri Celju. Dne 10. okt. 1883. namreč so mu v šolskem poslopiju pri Novicerkvi slovesno na prsi pripeli srebrni zaslužni križec s kronico. Naj ga nosi še mnoga leta!

c Mozirskemu dopisovalcu liberalne starke „Domovine“ odgovarjamo na njegov napad zaradi notice o smrti g. Goričarja to-le: Dotično notice smo povzeli iz „Tagespošte.“ Temu listu pa to obvestilo ni nihče drugi poslal kakor kakšen pritrknjen liberallec, ki se je hotel na ta neumesten in neumen način šaliti. Sploh pa imajo tamošnji liberalci navado, da večkrat neresnjene vesti pošiljajo listom. Opominimo na zadevo, ki se je vršila pred šestimi leti in ki je tudi izhajala iz liberalnih vrst. Tako počenjanje se samo obsoja in kaže liberalno nesramnost, ki se na ta način šali, v pravi luči. Fej vam!

c Liberalni profesorji bežijo pred liberalnimi dijaki. Celjska osmošolca Gradšnik in Radej, glavna sotrudnika liberalnega dijaškega lista „Svoboda“, sta iz strahu pred preiskavo izstopila iz celjske gimnazije in se podala na ljubljansko gimnazijo, ki je v zadnjem času postala pribežališče celjskih grešnikov. Predzadnjo soboto sta obhajala v Narodnem domu s svojimi tovariši othodnico, pri kateri so bili ti svobodni gospodiči tako razposajeni, da sta jih morala dva enakomislečaslovenska profesorja miriti. Toda dijaki, jezni, da jih profesorja motita v svobodi, postali so tako svobodni, da sta jo profesorja urnih krač odkurila iz Narodnega doma in šla premišljevat sadove svojega delovanja.

c St. Jurij ob juž. žel. Liberalni list „Domovina“ v Celju je letos enkrat pisal, da gospod Jože Drofenik nemškutari v c. kr. kmetijski podružnici. Če bi bil to pisal „Slovenski Gospodar“, koliko bi bilo pisanja po „Narodnem Listu“ in očitalo bi se, da napadamo kmečko organizacijo, da smo proti kmečkim koristim itd. Mi pa konstatiramo, da je tedaj „Domovina“ vendar enkrat resnico pisala, samo na to je pozabila, da gospod Jože Drofenik pod firmo c. kr. kmet. podružnice tudi neumorno in z velikanško skrbjo agitira za Narodno stranko. Če še bode gospod Jože Drofenik c. kr. kmetijsko podružnico zato porabljal nadalje, mu bomo pa v „Slov. Gospodarju“ še kakšno vrsto posvetili o njegovih agitacijah. Za danes samo to: gospod Jože Drofenik hoče biti vredni brat g. Andreja Drofenika, ki je kandidiral na programu ptujskega „Štajerca“!

c Dobrna. (Na naslov g. fil. Ivana Prekoršeka v Prekorju pri Celju.) Čudom smo se morali čuditi vrsticam v 109. šte. „Domovine“, pod katere je g. fil. Ivan Prekoršek v Prekorju pri Celju zapisal svoje ime. Če smo te besede prav razumeli, dolži g. fil. Ivan Prekoršek v Prekorju pri Celju Dobrnskega dopisnika „Slov. Gosp.“, da popolnoma neosnovano dolži g. fil. Ivana Prekoršeka v Prekorju pri Celju, kakor da bi bil on — namreč g. fil. Ivan Prekoršek v Prekorju pri Celju — pisal notice v „Slov. Narodu“, v kateri notice se, kakor sam priznava g. fil. Ivan Prekoršek v Prekorju pri Celju, napada neosnovano dobrnske Slovence zaradi samonemškega poštnega pečata na Dobrni. G. fil. Ivan Prekoršek v Prekorju pri Celju! Blagovolite še enkrat prečitati dotične besede v šte. 43 „Slov. Gospodarja“, in če najdete tam, da dobrnski dopisnik dolži g. fil. Ivana Prekoršeka v Prekorju pri Celju, da je pisal dotično notice v „Slov. Narodu“, pa dobite vi mažo za brke, katero smo obljubili narodovemu dopisniku iz vojniške okolice. Saj vendar ne moremo misliti, da bi se g. fil. Ivan Prekoršek v Prekorju pri Celju smatral v vojniški okolici edino zmožnim, spisati kako notice v „Slov. Narod.“ Torej, g. fil. Ivan Prekoršek v Prekorju pri Celju! Ne jezite se nad dobrnskimi dopisnikom „Slovenskega Gospodarja“, ker še ni nikdar dolžil v „Slovenskem Gospodarju“, torej tudi v 43. številki ne, da bi bil g. fil. Ivan Prekoršek v Prekorju pri Celju pisal notice v „Slovenskem Narodu“ o samonemškem poštnem pečatu na Dobrni. Dobrnski dopisnik „Slov. Gosp.“ je govoril samo o dopisniku „iz vojniške okolice“, kakor ga imenuje sam „Slov. Narod.“ Obrekovanje in sumničenje je torej kje drugje. Kje? To naj preiskuje g. fil. Ivan Prekoršek v Prekorju pri Celju. Pustite, g. fil. Ivan Prekoršek v Prekorju pri Celju pri miru tudi prižnico, mariborsko bogoslovje, krščansko-socialne kurze, zakaj o vsem tem so pisali že pametnejši ljudje, kakor je g. fil. Ivan Prekoršek v Prekorju pri Celju. — Pri tej priložnosti bi bilo morebiti uместno, nasvetovati dopisniku „Slovenskega Naroda“ iz vojniške okolice — pa nikakor ne g. fil. Ivanu Prekoršku v Prekorju pri Celju, naj bi se o priliki potrudil za dvojezični napis na gostilni Kos-chuch. Saj je Škofjaves tudi v vojniški okolici, torej dotičnemu dopisniku bližje nego Dobrna. Upamo, da s temi besedami g. fil. Ivanu Prekoršku v Prekorju pri Celju ne delamo nobene krivice, ampak ravno nasprotno, da mu storimo veliko uslugo, da se v prihodnje ne bo praskal tam, kjer ga nič ne srbi.

c Mozirje. Dne 2. oktobra je prinesla „Domovina“ dopis o slavnosti požarne brambe. Ta dopisun je neki štajercijanski narodni strankar iz Mozirja, kateri prav debelo laže in mene podpisanega prav podlo obrekuje. On piše, da sem prodajal svojo modrost in v mojem govoru napadal savinjskega Sokola. To je podla laž! Ako sem jaz prodajal svojo modrost, zakaj pa si je nisi ti nekoliko kupil, ker ti je še veliko manjka. Očita mi tudi, da ne delam požarni brambi nobene časti, in da moje delovanje vedo ceniti napredni Mozirjani. Oho, ti si gotovo tudi vrl naprednjak, saj je nam dobro znano, kje ti napreduješ! Pri nekem društvu so te izbacnili! Svetujem ti, da pometas smeti pred svojim pragom, ker ne delajo mozirskem trgu nobene časti.

Anton Breznik.

c Izjava. Z ozirom na notice „Narodnega Lista“ in „Domovine“ izjavlja podpisani odbor, da je popolnoma neresnično in iz trte zvito poročilo omenjenih dveh listov, da so celo odborniki „od duhovnikov ustanovljenega izobraževalnega društva“ glasovali za Ježovnikovo zaupnico; kajti resnica je, da ni noben odbornik glasoval za to zaupnico. Odbor bralnega in izobraževalnega društva v Gornjem gradu.

c Šmarje pri Jelšah. Zadnjo nedeljo smo obhajali ustanovno slavnost katoliškega slovenskega izobraževalnega društva v hotelu g. Hahjana ob mno-

gobrojni udeležbi. Zbor je otvoril organist Zelič, Marija Novak pa je deklamovala navdušen pozdrav. Nato je v daljšem govoru g. župnik Gomilšek pojasnil namen in veliki pomen novega društva in vspodbujal zlasti navzočo mladino, naj v velikem številu pristopi k izobraževalnemu društvu, ki je že davno bilo potrebno šmarski župniji. Kaplan Ilc prečita društvena pravila. Nato je takoj čez 50 udov pristopilo k novemu društvu. Mladenič Janez Čakš s krepkimi besedami poziva svoje tovariše na delo pri izobraževalnem društvu. Mladenci Anja Vrečko čvrsto deklamuje pesem „Slovenkam“, Marija Novak pa v iskrenem govoru povdarja, kako potrebna je izobrazba tudi dekletom, in da si hočejo šmarska dekleta pri novem društvu osnovati svojo dekliško zvezo, da jih bo v nemala za rodoljubno delo. Navdušeno smo odobravalni nastop in lepe besede naše mladine. Tako je prav! Ko drugod tako lepo delujejo mladeniči in dekleta za narod in za lastno srečo, treba je, da jih posnemamo tudi v šmarskem okraju. Ta prvi zbor novega društva nas je prepričal, da imamo v svoji sredi mnogo zavednih mladeničev in rodoljubnih deklet, ki bodo vse svoje mlade moči posvetile društvenemu procvitu. V odbor so bili izvoljeni: Jožef Čuješ, Jan Čakš, č. g. kaplan Fr. Cerjak, Avg. Copf, Drag. Zelič, Ferd. Skale in Jože Stoklas, za računsko pregledovalca pa Fr. Skale in Matija Jecel. Društvo je pristopilo k S. K. S. Z. v Mariboru. Domači pevski zbor je vmes zapel več lepih pesmic. Društvena knjižnica začne poslovati v nedeljo 27. oktobra. Rodoljube, zlasti naše rojake, prosimo podpore, zlasti v knjigah. Novemu društvu želimo najlepšega napredka pri širjenju katoliško-slovenske izobrazbe.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. Ustanovni občni zbor katoliškega slovenskega izobraževalnega društva za našo župnijo bomo obhajali v nedeljo 27. oktobra.

c V Mozirju se je ustanovilo novo, jako važno društvo, pod imenom „Pasji lovec“. Posrečilo se jim je že dva vstreliti, enega pa samo poškodovati. Lastnik psov pa je dobil za prvega 40, za drugega pa 80 kron, za tretjega se ni zahtevala odškodnina. Ta govorica se širi po Savinjski dolini.

c Za gospodinjstvo šole in druge zavode šolskih sester v Celju so vplačali kot ustanovniki: Marija Grah, posestnica v Liscih pri Celju 100 K, Peter Majdič, posestnik paromlina v Celju 80 K, Ant. Lednik, župnik v Ločah 80 K, Neimenovan v Žalcu 80 K, Valentin Mikuš, župnik v St. Jurju ob j. ž. 80 K, Franc Zdošek, župnik v St. Jurju pod Taborom 80 K, Filip Jakob Bohinc, kanonik v Braslovčah 80 K, Franc Dolenc, posestnik v Celju 80 K, Elizabeta Dolenc, posestnica v Celju 80 K, kot redni udje: Friderik Kukovič, župnik na Doberni, Anton Fischer, župnik v Mozirju, Anton Kolar, župnik na Kebju, Gregor Presečnik, župnik na Frankolovem, Jožef Tombah, župnik v St. Petru, Mihal Šket, župnik v Loki, Alojz Novak, župnik v Spitalu, Franc Gunčer, župnik pri Sv. Mihelu, vsi po 4 K, župniki Franc Zmazek pri Sv. Benediktu 8 K, Jernej Vurkelec v Dobju 20 K, Matija Frece v Petrovčah 10 K, Jožef Sovič v Slov. Gradcu 10 K, Terezija Vizjak, kuharica v Celju 7 K. Zaupne osebe so vpsale: Ana Kot v St. Petru v Sav. dol. 217 K 10 v, Amelija Klobasa pri Sv. Benediktu v Sl. gor. 19 K, Julia Rotari v Framu 15 K, Križan Pavla v Šmarjeti pri Celju 125 K z ustanovnino g. Majdiča vred, Zofija Lukman v St. Jurju pod Tab. 102 K (z ustanovnino g. žup. Zdoška vred), Lešnik Marija v Framu 16 K, Gaber Jožefa v Trnovljah pri Celju 31 K, Grobelnik Rozalija na Lopati pri Celju 55 K 20 v, pri igri „Ciganski Janoš“ na Dobrovi pri Celju 8 K 80 v.

Katol. podporno društvo v Celju.

Brežiški okraj.

b Za občino Brezje je deželni poslanec dr. Jankovič vložil predlog za podporo. Občina Brezje je vsled raznih uim zelo mnogo trpela.

b Sevnica ob Savi. V Sevnici imamo dve šoli. Šestrazredno utrakovno (s slovensko-nemškim učnim jezikom) in trirazredno nemško-sulferajnsko. Mislili bi torej, da mora spoznati vsak človek, katerega še ni zapustila pamet popolnoma, da se otroci v šestrazredni šoli veliko več naučijo, kakor v trirazrednici. Vendar pri nas se najdejo stariši in takih je veliko, ki svoje otroke pošiljajo v sulferajnsko šolo, samo da bi se naučili po njih mnenju par besedic blažene nemščine. Okoli 150 otrok je vpisanih letos v sulferajnsko šolo. Pa niti 10 res nemških otrok ne najdemo med temi. Pač žalostno za popolnoma slovenski kraj! Nekateri stariši se izgovarjajo s tem, da otrok, posebno fant pri vojaki, z nemščino lažje napreduje. A prosim vas, na Zgornjem Štajerskem na primer znajo vsi fantje nemški, ker so rojeni Nemci, ali mislite, da zavoljo tega takoj vsi korporali postanejo pri vojaki? Kaj še! Navadno jih prekosijo naši slovenski fantje. Brihtna glavica torej stori, ne pa nemščina, da človek napreduje. Drugi se zopet bojijo fabriške gospode in zategavoljo pošiljajo svojo deco v nemško šolo. To se godi posebno v Šmarju. Stariši, osrčite se vendar, saj vas ne more siliti nihče, kamor bi vi morali pošiljati svoje otroke v šolo. Ako ljubite svoje otroke, morate gledati, da bodo res kaj znali. Pravo znanje pa se doseže le na podlagi maternega jezika. Tudi nemščine se bodo v slovenski šoli naučili, kolikor je potrebno. Slovenski stariši, zdaj je še čas, vzamite svoje otroke iz nemške šole in pošljite jih v slovensko! Sicer se lahko zgodi, da se bode enkrat še kesali, ko vam bodejo plačila za vzdrževanje nemške šole naložena na ramena, kar se je enkrat že komaj preprečilo. Glejte, da takrat vaš kes ne bo prepozno!

b Kapele pri Brežicah. Tukaj se je ustanovilo katoliško slovensko izobraževalno društvo, ki je na svojem ustanovnem shodu dne 13. okt. t. l. izvolilo sledeči odbor: K. Fresker, predsednik; Fr. Štraser star., podpredsednik; Jože Krošel, tajnik; J. Urek,

njegov namestnik; Fr. Štraser ml., blagajnik; A. Vebler, njegov namestnik; A. Urek, knjižničar; A. Požar, ter M. Volčanik, rač. pregl. Društvena soba je v župnišču. Knjige se izposojujejo vsako nedeljo po večernicah. Mlademu društvu krepko rast!

b Dobje pri Planini. No, zdaj pa imate! Pulko se je opral v „Štajercu“, vsi mu verujejo. Ha, ha, ha! Zdaj pa imate, kar ste iskali. Vsak teden si dobro privošči svojega župnika v „Štajercu.“ Pohrustal bi rad vse duhovnike. Dober tek! Verjamemo Pulkotu, da se jezi, ker ne bo več dolgo v Dobjem. Korajžo pa ima v „Štajercu“; ne upa si podpisati takih neresnic! Pri občinskih volitvah bo imel tako večino, kakor pri Žurmanovem shodu. Na napade in neresnice v „Štajercu“ mu ne bomo odgovarjali, ni vredno. On pač ne zna drugače, dobil bo že od drugih primeren odgovor. Da je nova hranilnica in posojilnica v Dobjem na pravem mestu, se spozna iz napadov nemškufarskega „Štajerca“ na njo. Nikar se revež tako ne jezi in ne vzdihuj, jeza škoduje, vsaj imajo podrugod še tudi kronice. Dokler je še Pulko v Dobjem, še lahko izbrihta načelnika Dernača, da prevzame pozneje tudi opravila tajnika in kasirja pri svoji posojilnici. Ali ne bo to modro? No, kaj hočete še več?

b Gospodarsko bralno društvo v Kozjem priredi v nedeljo, dne 20. vinotoka v gostilničnih prostorih gospoda Franca Gučka igro „Pravica se je izkazala“ z ljudsko veselico, petjem, govori in šalivo pošto. Začetek točno ob štirih popoldan. Vstopnina 20 vin. Preplačila se bodo hvaležno sprejemala. K mnogobrojni udeležbi vabi vse prijatelje društva odbor.

Drobtinice.

d Izseljevanje v San Paolo, Brazilija. Izseljenci, ki so namenjeni v San Paolo, se naj opozore, da so tam razmere prej ko slej slabe. Avstrijci se ne morejo navaditi življenjskih in stanovanjskih razmer, kakor uči skušnja. Živila na kavinih nasaditvah so pa poleg tega še tako draga, da je jako težko, si kaj prihraniti. Niso redki slučajji, ko se niti toliko ne zasluži, da se izseljenci morejo preživeti. Le poljedelci z rodbino, ki so popolnoma zdravi in se ne ustrašijo najhujšega dela, in ki prinesejo seboj najmanj 1000 kron, lahko upajo nato, da se skromno prežive. Brezplačno se vladno zemljišče v San Paolo ne dobi. — Družba sv. Rafaela.

d Opeharjeni. V Monakovem se je dogodil slučaj, ki zelo spominja na častnika Köpenicka. Vojak Jožef Iseken od 59. polka poljskega topništva je pobegnil od vojaških vaj in je z izjavami, da je pri osmem armadnem zboru nastala konjska kuga in da se zato čete vračajo, povsod pripravljaj stanovanja. V vasi Hardt, kakor tudi v drugih krajih v monakovski okolici je znal s svojim pogumnim nastopom varati policijske oblasti, tako da so mu dali več policijskih uradnikov za pomoč pri njegovem poslu. Na vrata je pisal, kakor je to običajno, število vajakov, ki bi imeli priti in zaradi tega so ljudje nakupovali mnogo mesa in drugega živeža, da bi mogli vojakom pošteno postreči. Vse je željno pričakovalo vajakov in zvečer je mrgolelo pešcev, kolesarjev in voz, ker je begunec napravil tudi prenočišče za vojake pod prostim nebom. Ko pa vajakov ni bilo in je bilo vedno jasnejše, da so šli varavalec na lim, je nastal splošen smeh. Vojaka so izročili okrajnemu glavarstvu in tam pričakuje zdaj kazni.

d Šivanka v srcu. Neki 23-letni mož je pri nakladanju drv začutil naenkrat močan zbodljaj na levi prsni strani. Ko je stvar preiskal, je našel v sukni tretjino šivanke z ušesom ter spoznal, da se je pri pritisku odlomila in da je moral odlomljeni del tičati kje v prsih. Bolečine pri dihanju so ga napeljale, da je poiskal zdravnika, kateremu pa se ni posrečilo, najti šivanko. Pojavljale so se omotice, njegovo stanje se je vedno bolj slabšalo, zato so ga pripeljali na kliniko v Jeni. Tu so zdravniki spoznali, da mora biti ranjeno srce, odstranili so bolniku nekaj reber, da je bilo srce vidno. Na srcu so našli dve veliki rani, prva je bila en, druga en in pol centimetra dolga. Obe rani so zašili, srce se je med tem delom parkrat ustavilo. Tak slučaj ranjenega srca je zelo redek, navadno je samo po en del srca ranjen, tu sta bila ranjena dva, poleg tega so bile rane že ognjene, tako, da so morali odstraniti pol litra gnoja. Iz tega slučaja spoznavamo, koliko more pretrpeti srce zdravega, mladega človeka.

Smešnica. Pijanec (se opoteka domov grede in mrmlja sam za-se): Je pač sleparija dandanes na svetu! Pravili so mi, da en kozareček vina okrepi človeka, jaz sem jih pa popil petnajst, pa sem tako oslabele, da ne morem naprej.

Književnost.

§ Kmečka posojilnica, spisal Andrej Zmave, potovalni učitelj za kmetijsko združenstvo. Knjiga ima namen, poučiti preprosto ljudstvo o važnosti kmetijskega združenstva, zlasti pa posojilnic, oziroma Rajfajznov. Pozdravljamo jo, ker je zares preprosto in poljudno pisana. Prepričevalno opisuje pisatelj o potrebah kmečkih posojilnic in pikro obsoja vse sovražnike Rajfajznov. Najbrže pač govori pisatelj iz lastne skušnje; ne dvomimo, da veljajo celjski Zadrudni zvezi tele besede: Tudi najboljše stvar ima svoje sovražnike. Te delimo v ta-

ke, ki vedoma razširjajo neresnice iz sličnih nagibov, da begajo neuko ljudstvo, in pa v take, ki iz nevednosti nasprotujejo pravzaprav svojim lastnim koristim. Prve je treba razkrinkati, druge pa poučiti. V lastni pomoči kmečkega posojilništva vidi pisatelj največjo dobroto za kmeta, ker ne nastavlja posojilnice te vrste toliko uradnikov in ne rede troty in zajedalk. Obširno nam pisatelj pojasni tudi pravila, poslovanja in navodila. Knjigo priporočamo povsod za pouk, dasi tuptam jasno spoznamo, da pisatelj nehoče dela po ovinkih za graško Zadrudno zvezo. Mi pisatelju tega ne zamerimo; toda vemo od svojih pristavev, da se bodo vedno bolj izogibali graške Zadrudne zveze, ker je nemška, in da se bodo poprijemali ljubljanske, katera je že osnovala krajinsko štajersko Zadrudno zvezo, ki postane, kakor hitro se ojači, samostojna, docela ločena od znane celjske, ki je pod vodstvom liberalnega gospoda Jošta. Knjižica se dobi pri pisatelju (Gradeč, Brockmannsgasse 118) proti predplačilu po 1 K s poštino vred. Ako se naroči najmanj 10 komadov, stane komad s poštino vred le po 90 v.

Naredno gospodarstvo.

† I. slov. društvo perutinarjev in rejcev vseh malih domačih živali v Trzinu priredi dne 27. oktobra 1907 ob 10. uri zjutraj v dvorani Mestnega doma v Ljubljani shod vseh slovenskih perutinarjev in rejcev vseh malih domačih živali, ter vabi vse svoje člane kakor vse zanimance slovenske malozivnorejce, da se istega udeleže v najboljnejšem številu.

g Davek za zvišano vrednost. Razne nemške mestne občine so že vpeljale davek na zvišano vrednost zemljišč. Razlog za ta davek je jako jasen in pravičen. Če pridobi kako zemljišče po razvoju občine večjo vrednost, je posestnik toliko bogatejši, a zasluga ni njegova, ampak dobiček je plod dela cele občine. Zato je pravično, da se ta zvišana vrednost obdači in tako vsaj deloma pride celoti v korist. Večinoma se začne davek, ako presega pri izprembe posesti sedanja vrednost za 10% vrednost, ki jo je imela posest pri zadnji izpremembi. Tudi v Berlinu se je predlagal tak davek, in zdelo se je, da so mu mestni očetje naklonjeni. A pri glasovanju je bil predlog odklonjen.

g Na prešičih se je pojavila v Goriški okolici neka čudna bolezen. Živali onemore, pade in pogine. Več prešičev je tako poginilo. Vzroke iščejo v tem, ker je prevroče in svinjakih.

g Konjereja. V Pragi je zboroval shod čeških konjerejev, ki je sklenil sledeče resolucije: 1. Vsakemu posestniku budi svobodno gojiti take konje, kakor sam hoče, t. j. ki so mu gospodarsko najkoristnejši in ki jih more najboljše prodati. Nobena pasma se ne sme ljudstvu vsiljevati in žrebci domačih plemen se ne smejo zapostavljati kakih tuji pasmi. 2. Naj se odpravijo vse državne žrebčarne, ki imajo samo na Češkem čez pol milijona primanjkljaja in vsi žrebci naj se dajo v rejo kmetom. Denar, ki se prihrani, se naj porabi za podporo konjerejev. 3. Pri licenciranju žrebcev ali pri dovoljevanju, ali sme kdo držati žrebce, naj odločujejo zaupniki konjerejev in živinovozdravniki, ne pa častniki, ki po navadi nimajo pojma o tem, kakšni konji so za gospodarja najboljše in se najdražje prodajo. 4. Vojno ministrstvo naj boljše plača vse konje, ki jih kupuje za vojsko. Če tovarnarji in milijonarji z velikim dobičkom prodajajo državi svoje puške in topove, naj se ne zahteva od kmeta, da bi on dal konja ceneje, kakor njega samega stane, posebno zato ne, ker tak lahkež, plemeniti konj ni kmetu za nič, ako ga erar ne kupi.

g Začnimo s prodajo jaje na kilogram! Gotovo bode ta ali oni, ko prečita gorenji naslov, zmajal z glavo ter rekel: No, pa že zopet ena!? Seveda me to nikakor ne oplašči, da bi ne trdil, da je prodaja jaje na kg najboljši način, spraviti jajca v denar. Znano je, da je teža jaje zelo različna in da doseže večja ali manjša jajca, če jih prodajamo po posameznih komadih, cene, ki odgovarjajo le več ali manj teži dotičnih jajc. Rekel sem „več ali manj.“ Vidite, zgodi se lahko, da je ali prodajalec ali kupec pri prodaji ali kupovanju jajca komade prikrajšan, ker gredo vsa jajca, velika in majhna, v eno in isto košaro ter imajo tudi vsa enako ceno. Ker je pa gotovo vsak kokošar ustvarjen tako, da noče škodovati — četudi v neznatnem obsegu — niti sebi in niti drugemu, bi mu blagohotno svetoval, oprijeti se prodaje jaje na kg, kajti le tako je mogoče, da prideta tako sam kakor odjemalec njegov na pot pravičnosti. Je pa še eno, kar bi bilo zlasti pri nas jako dobro sredstvo za pozidvo perotninorejce. Kmetovalec in druge rejce bi namreč prodajal jaje na kg napotila, rediti take kokoši, ki neso kolikor mogoče velika jajca, kajti jasno je, da da vsakdo rajši na kg 15 nego 20 ali morda še kaj več jajc. Imam izkaz neke nemške zadruge za prodajo jajc, iz kojega je razvidno, da je ista plačevala svojim članom za kg jajc meseca maja najnižjo ceno 90 h, za jajce nekako 6 h, a najvišjo meseca decembra 1 K 54 h, za jajce torej, če jih gre 14 na kg, baš 11 h. Na vas, slovenski kmetovalci, je torej ležeče, da pride naša perutninoreja na višjo, bolj dobičkanosno stopinjo, koji bi se takorekoč nehoče in nevede približevali vedno bolj in bolj na podlagi prodaje jaje na kg.

„Perutninar.“

Najnovejše novice.

Nagodba.

Vlada je včeraj predložila nagodbo med Avstrijo in Ogrsko. Glavne točke so sledeče: Carinsko trgovinska pogodba temelji na podlagi neomejene svobode gospodarskega prometa za notranjo in na podlagi popolne gospod. skupnosti za zunanjo gospod. in trg. politiko. Pri obrtni in industrijski politiki določa nagodba obrtno svobodo. Vprašanje železniških tarifov se je za Avstrijo znatno na boljše obrnilo. Užitninsko davčne določbe se uredijo na podlagi skupnega sporazuma med obema državama tam, kjer je to za varstvo enakih konkurenčnih razmer potrebno.

Nova živinozdravniška določila v nagodbi so mnogo doljša. Upati je torej, da bo odslej avstrijsko poljedelstvo obvarovano velike škode od strani ogrskega živinskega prometa, oziroma od onod zanesenih živinskih kug. Določbe so v glavnem sledeče, da se dovoljuje uvoziti zdrave klavne prešiče iz neokuženih gospodarstev na konsumne trge in v javne klavnice pod pogojem, da se v teku osmih dni zakoljejo. Uvoziti jih v kraje, kjer ni trgov in javnih klavnic, je dovoljeno le, če se za to prosi za vsak posamezni slučaj in se ta živina zakolje pod živinozdravniškim nadzorstvom v treh dneh. Taka dovoljenja se dajo le, ako je izključena nevarnost kuge. Prešiče za rejo pa se mora uvoziti le potom železnice, na podlagi dovoljenja za vsak posamezni slučaj in šele tedaj, ako se potom štiridesetdnevne opazovalne dobe dožene, da ni nevarnost, da bi se razširila kaka kuga. Če se pa vzlic temu zanese kuga, se lahko uvoz omeji na kuge proste kraje ali pa popolnoma prepove. Da se prepreči gobčena in parkljna kuga, se mora na živinskih trgih goveda za rejo in uporabo, predno se dovoli izvoz, natančno od živinozdravnika preiskati in posebič zaznamovati, da je nemogoča vsaka pomota. Uvožena živina se pa mora tudi na kraju, kamor je namenjena in došla, od živinozdravnika dotičnega državnega ozemlja preiskati. Na Ogrskem poslujoči avstrijski živinozdravniški odposlanci imajo pravico kontrolirati, ali ogrske oblasti izvršujejo pri živini, ki se k nam izvažajo, živinozdravniško kontrolo, katera je dozdej bila neobvezna. Kar se tiče izvoza živine iz inozemstva, so se sklenile določbe, ki veljajo enako za obedve državni polovici.

Ogrska se je zavezala glede ponarejanja vina in prometa z vinom se prilagoditi našemu vinskemu zakonu. Preprečilo se je dvojno obdačenje podjetij, ki raztezajo svoj promet na obedve državni polovici. Ogrska je prevzela tudi jamstvo za državni dolg, za katerega je jamčila dosedaj samo Avstrija. Bančno vprašanje se ni rešilo, vendar se bo sklepal parlament, kaj se ima storiti, če se l. 1910 skupna banka razdruži. Glede kvote (skupnega plačevanja) se je določilo, da se takoj skliče kvotna deputacija, ki mora v štirih tednih določiti kvoto; če tega ne stori, se predloži novo kvotno razmerje, pri kateri se ogrski prispevek za skupne izdatke zviša za 2 odstotka, da Avstrija plača 63.6 in Ogrska 36.4 odstotka. — V državni zbornici začnejo razpravljati o nagodbi prihodnji torek.

Cesarju je bilo včeraj nekoliko slabši, ker se je pojavila zopet vročina. Proti popoldnevu je vročina padla.

Listnica uredništva.

Smartno, Vrbje, Golovabuka: Prihodnjič! — Loka: O zadevi bomo se informirali in potem priobčili. — Poljane: Mi si ne upamo! Kadar bo sodnja govorila, potem bomo tudi mi!

Loterijske številke.

Dne 12. oktobra 1907.

Triest	17	13	18	30	37
Linc	17	1	11	10	12

Tržne cene

v Mariboru od 12. oktobra 1907.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		22	—	—	—
rž		20	50	—	—
ječmen		17	—	—	—
oves		18	—	—	—
koruza		17	—	—	—
proso		16	—	—	—
ajda		18	—	—	—
seno		7	50	—	—
slama		6	—	—	—
fižola	1 kg	—	24	—	—
grah		—	52	—	—
leča		—	80	—	—
krompir		—	6	—	—
sir		—	35	—	—
surovo maslo		2	50	—	—
maslo		1	68	—	—
špeh, svež		1	60	—	—
zelje, kislo		—	32	—	—
repa, kisla		—	—	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	—
smetana, sladka		—	72	—	—
" " " " " " " "		—	84	—	—
zelje	100 glav	6	10	—	—
jajce	1 kom.	—	8	—	—

Razglas.

Za polletni tečaj, ki se začne dne 2. januarja 1908 na deželni podkovski šoli v Gradcu, se bode podelilo na revne in uboge kovače **deset deželnih ustanov** po 100 K s prostim stanovanjem (kolikor bo dopuščal prostor v zavodu), nadalje ustanove nekaterih okrajnih zastopov tudi po 100 K.

Pogoji so: starost najmanj 18 let, zdrav in telesno močan, domovinska pravica na Štajerskem, dobra ljudskošolska izobrazba in najmanj dveletno bavljenje s podkovanjem.

Razven tega se mora vsak prošnik z rezervom zavezati, da bo po dovršenem pouku najmanj tri leta izvrševal svoj obrt kot mojster ali pomočnik na Štajerskem, oz. v okraju, v katerem je dobil ustanovo.

Prošnje se naj pošljejo na ravnateljstvo deželne podkovske šole v Gradcu z reverzom (zaveznim pismom), krstnim listom, domovnico, izučnim spričevalom, z zdravstvenim in šolskim spričevalom, potem delavsko knjižico, spričevalom o gmočnih razmerah in o npravnosti.

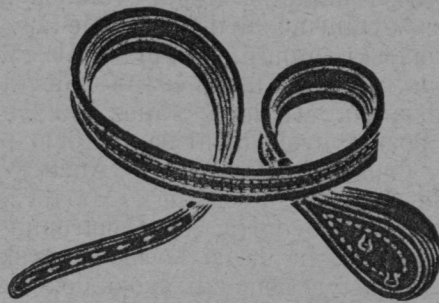
do 20. novembra 1907.

Kovači, ki ne prosijo za ustanovo in bi se radi udeležili tečaja, naj se oglašijo v teku prvih treh dni v začetku tečaja pri vodju. Seboj naj prinesejo dokazilo dovršene starosti 18 let, da so delali dve leti kot pomagači in dobro dovršili ljudsko šolo, potem izučno spričevalo ter delavsko knjižico.

Gradec, dne 7. okt. 1907.

Od dežel. odbora štajerskega.

Pase za kilo

s ali brez peresa, kakor tudi vsake vrste

bandaže,

pase za trebuh, suspenzorije itd. Nadalje pase proti telesni za-

krivljenosti, umetne ude, držaje za pokončno hojo, izdeluje ceno v vseh večjih mestih monarhije izvežbani in od gg. zdravnikov priporočani

Franc Podgoršek,

bandažist (rokavičar)

344 (5)

Maribor, Burggasse št. 7.

Zaloga vseh predmetov za streženje bolnikom in gumi specijalit.

Ustanovlj. l. 1895.

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

z najboljšimi stroji in najnovejšimi črkami oskrbljena, prevzame vsa v nje stroko spadajoča dela, kakor: vsakovrstne formulare, pooblastila, dolžna pisma, tabele, blanke, ekspenzarje, pobočnice itd.

Za trgovce: cenike, okrožnice, letake, lepake, račune, pisma, kuverte z naslovom, dopisnice itd.

Za razne korporacije in društva: pravila, letna poročila, pristopnice za člane, vabila na veselice :: :: :: i. t. d. :: :: ::

Koroška cesta št. 5.

Zahtevajte

zastoj, da se Vam pošlje ilustrirani cenik z nad 1000 slikami.

Št. 365. Srebrna damska remontoar ura gl. 3 50

Št. 322. Srebrna remontoar ura gl. 3 50

Št. 337. Srebrna anker ura, 15 kamenov. gl. 5. 6 50

Št. 341. Srebrna anker ura, dvojni pokrov, 15 kamenov. zelo močna gl. 7-9 50

Garancija več let.

Blago, ki ne ugaja, vzame se proti polni svoji nazaj.

Anton Kiffmann,

Slika 1 pol nar. velkosti. največja zaloga ur srebrnine in zlataga blaga. Ekarot v vse dežele.

Maribor M. 6. Štajersko.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo posluje od 1. septembra 1907 v svoji uradnici

na Glavnem trgu hiš. št. 5, I. nadstr.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo s $4\frac{1}{2}\%$ obrestmi. Obresti se pripišejo h kapitalu koncem vsakega leta in se obrestujejo potem enako glavnici. Rentni davek plača zadruga sama in ga ne zaračuni vložnikom tako da ti dobijo od vsakih vloženih 100 K glavnice polnih 4 K 50 v obresti.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se na obrestih kaj zgubilo.

Posojila se dajejo le članom, ki pristopijo k zadrugi z deležem po 2 K, kateri je njihova last, in sicer na vknjižbo pri posestvih proti $5\frac{1}{2}\%$ in na osebni kredit proti 6% obrestovanju. Nadalje se izposojuje denar na zastavo vrednostnih papirjev, zlatnine, srebrnine itd. Dolgeve pri drugih denarnih zavodih prevzame zadruga v svojo last in jih prenese na svoje ime (konvertira) proti povrnitvi gotovih izdatkov, ki pa nikdar ne presegajo zneska 8 K.

V pisarni se sprejemajo vse tozadevne prošnje in se brezplačno in hitro rešujejo. Uradni dan je vsak torek in petek od 8. do 12. ure dopoldne. Pojasnila glede posojil in drugih denarnih operacij pa se dajejo vsak dan razun nedelje med navadnimi uradnimi urami, t. j. od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 6. popoldne. Za pismena pojasnila naj se priloži v znamkah 20 v za navadno, ozir. 45 v za priporočeno pismo. **Poštna hranilnica čekovno št. 92.595; položnice za poštno hranilnico so na razpolago.**

Načelstvo: Anton Cestnik, profesor v Celju, načelnik; Ivan Fon, profesor v Celju, prvi načelnikov namestnik; Franc Samec, posestnik in gostilničar na Ložnici pri Celju, drugi načelnikov namestnik, Jožef Kač, veleposestnik v Bukovemžlaku št. 34; Ivan Karba, posest. v Gaberju pri Celju, Franc Kmecl, hišni posestnik v Celju, Peter Kostić, trgovec v Celju, Karol Koželj, posestnik v Bukovemžlaku št. 2, Franc Lipovšek, veleposestnik v Medlogu št. 2, Jožef Rebov, posestnik v Četu št. 9. pri Tehajah odborniki.

Nadzorstvo: Mil. gosp. Franc Ogradi, opat v Celju, gg. dr. Ivan Benkovič odvetnik v Brežicah, dr. Lavoslav Gregorec, kanonik pri Novicerkvi, dr. Ludovik Filipič, odvetnik v Celju, Matevž Glinšek, veleposestnik in župan na Gornji Hudinji, Franc Nidorfer, v Vrbju pri Zalcu, Franc Zdošek, župnik pri Sv. Juriju ob Taboru.

MALA OZNANILA.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se sprejmejo samo proti predplačilu. — Pri vprašanih na upravištvu se mora priložiti znamka za odgovor.

Arindirano posestvo v Jarenini z gospodarskim poslojem vse z opeko krito, njiva, lep sadonosnik in studenec. Na zelo prijaznem kraju, 5 minut od cerkve. Več se izve pri Antonu Pavalec mizarju v Jarenini.

Štampilje

iz kavičnika, modele za predtiskarije, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, Gosposka ulica št. 16. Vhod: Webergasse 8.

Kovaškega učenca, pridnega, sprejme Franc Vihar, kovaški mojster v Framu. Dobi tudi nekaj plačila. 683 (3-2)

Lepo, dobro obdelano posestvo se da na več let v najem. Kje, se izve pri Franc Cukala, trgovcu na Gomilskem. 681 (8-2)

Hlapca in dekle za domača in kmetijska dela sprejme gosp. Zoff v Pobrežju št. 38. pri Mariboru. Vstop 15. oktobra, plača na leto 120 K in en par čevljev. 679 (3-2)

Cela konjska oprava, še skoro nova in dobro ohranjena je ceno na prodaj pri Jožetu Senekoviču na Tezni 47 pri Mariboru. 684 2-2

Mesarskega učenca sprejme gosp. Friderik Reismann, Koroška cesta 66. Maribor. 685 (1)

Star srebrni denar kakor n. pr. tolarije Marije Terezije, križnike i. t. d. kupuje A. Kiffman v Mariboru. 689

Mizarski pomočnik iz dežele, ki bo del stalno delo se sprejme pri Jos. Vogrinec Zgor. Hajdini št. 35. pri Ptuj. 669 (4-4)

Držala za časopise priporoča sl. društvam v vseh velikosti P. Kostić v Celju. 848

Hlapce za govejo živino se takoj sprejme v župnišču Stoprce. P. Rogatec. Plača po dogovoru. 688 (5-2)

Organist in cerkovnik se takoj sprejme. Prednost ima samičen cecilijanec, kateri se mora osebno predstaviti. Župništvu Stoprce p. Rogatec. 687 (5-2)

Kolarskega pomočnika sprejme takoj Jakob Kosi, kolar v Lahoncih pri Ormožu. 690 (3-2)

Učenca sprejme takoj tapetar Vexjak v Mariboru, Freihausgasse 1. 691 (3-2)

Služba organista in cerkovnika pri župni cerkvi v Skomru (pošta Vitanje) se takoj odda. Prednost imajo cecilijanci in rokodelci. 682 (3-8)

Hiša na prodaj. Lepa hiša z dobro idočo branjarijo v lepem vrtu za zelenjavo na lepem potu ob glavni stezi, četr ure od mesta Ptuj, je takoj na prodaj zaradi preselitve in večjega podjetja. Pri hiši je vodnjak z dobro vodo. Spodobna je tudi zelo za vpokojence vsakega stanu. Natančneje se izve pri Janezu Kegl v Budini pošta Ptuj. 704 (2-2)

Pridnega fanta, kateri ima veselje do kovaške obrti, sprejme takoj z ugodnimi pogoji Matej Bregant, kovač v Orehovivasi, pošta Hoče, Slivnica. 694 (3-2)

Divje kostonje kupuje za najboljšo ceno trgovec Josip Matič v Celju. 696 (2-2)

Iščem učenca za klobučarsko obrt Ivan Bregar, Maribor, Gosposka ulica št. 16. 692 (3-2)

Lepo posestvo obstoječe iz njiv, travnikov in iz lesa v izmeri 6 oralov se iz proste roke proda. Oglasiti se treba na pošti pri Sv. Tomažu pri Ormožu. 701 (2-2)

Učenec poštenih staršev se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom pri And. Kos na Bizelskem. 700 (2-2)

Takoj se prodajo za majhno cerkvo izvrstne precej nove orgle prav po ceni, kje pove g. P. Jagodič, podobar-pozlatař. Celje, Cerkevna ul. 703 (3-2)

Mlin s posestvom je v najem. Naslov se izve pri uredništvu. 713 (3-1)

Išče ženo, dekle ali vdovo, ki ima nekaj denarja ali pa kakšno malo posestvo, rokodelce v slov. bistriškem okraju. Pisma na ured. Slov. Gospod. 711 (1-1)

Sedlar za vozove, pleskar in tapetar želi prostor prevzeti ali kupiti. Ponudbe pod naslovom „Sedlar 100.“ na upravištvu tega lista. 712 2-1

Hiša se prodaja na lepem prijaznem prostoru z velikim vrtom tik cerkve sv. Jožefa pri Mariboru. Naslov pove upravištvu. 710 3-1

Ženitna ponudba. Iščem ženina, poštenega, starega okoli 40 let, ki ima par sto gld., tudi vdova, najboljši kak rokodelce, ki bi se priženil na moje posestvo, vredno približno 1500 gld. Več pove upravn. tega lista. 715 1-1

Imam okoli 150 hl pristnega vinskega mošta in blizu 400 kg čistega medu. (Schleuderhonig). Cena mošta po dogovoru, medu do 50 kg po 1 K, nad 50 kg po 90 vin. Opozorjam vse odjemalce, da se zglase kmalu, ker kupci itak radi povprašujejo po izborni letošnji kapljici. Oglasiti se je pri Janezu Šegula, veleposestniku v Hlaponcih pošta Juršinci pri Ptuj. 709 (3-1)

Kovaškega učenca sprejme I. Novacek, Maribor Lendgasse 7. 719 (1-1)

Novozidana hiša v Mariboru 3 sobe, 2 kuhinji, gospodarsko splotje s pralno kuhinjo in vodo-vodom, se po ceni proda. K hiši spada še tudi precej velik vrt. Allerheiligengasse št. 23. I. nadstropje, vrata 9. 718 (3-1)

Učenec, poštenih staršev se sprejme takoj v špecerijsko trgovino. M. Hočevnar, Celje. 721 3-1

Mala hiša, v Mariboru, Korolka ulica 101. s štirimi stanovanji in vrtom se po ceni proda. Več pove Jurij Papež, Studenci, Uferstrasse št. 78. 716 (2-1)

Pozor, kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, posrečilo se mi je iznajti najboljše sredstvo za rast las, t. j.

Kapilor št. 11.

Isti deluje, da postanejo lasi gosti, dolgi in odstranjuje prhljaj (luske) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: eden lončič 3 K 60 v, dva lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Jurišić, lekarnar, Pakrac, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštanim povzetjem.

Karol Kocijančič
kamnoseški mojster
MARIBOR, samo Schillerstrasse 25.
izdeluje altarje, prižnice, podobe in vsa druga stavbinska dela iz kamna, žrli, spomenike itd.
Zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov.

Demetrij Glumac
kotlar
Ptuj, Poštna ulica
in MARIBOR, Kaserngasse št. 13
priporoča spoštovanim kmetovalcem kotle in najboljše brizgalnice, pri katerih jamči za dobro in trpežno delo.
Popravki vsake vrste ceno in hitro.
Kupujem stari baker, cink in mesing po najboljši ceni.

Kdo gnoji s Tomaževo žlindro
mora gnojiti tudi
s kajnitom ali kalijevo soljo.

Ta gnojila prodaja po najnižji ceni na debelo in drobno
trgovina z železnino in poljedelskimi stroji
P. Majdič („Merkur“ Celje).
Poučni spisi in ceniki zastoj.

Pozor! Čitaj! Pozor!
Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovit, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomanjkanju teka, krčih i. t. d. Nedosežno sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, vspeh siguren.
Cena je za 12 steklenic (1 dvanajstoriga) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosim, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,
656
lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija.)

Predno si kupite
nagrobnik kamen

priporočam, da si ogledate mojo veliko zalogo izgotovljenih nagrobnih kamenov po vsaki ceni.

Posebno priporočam pristne švedske kamne iz črnega granita.

Prodajam po priznani nizki ceni samo kamene brez napake. Nihče se ne sili kupiti!

I. F. Peyer,
kamnoseški mojster.
Maribor, Hilariussstrasse, blizu južnega kolodvora.

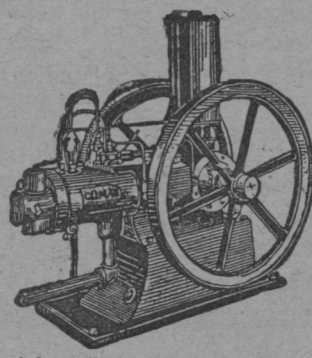
Pozor! Za jesen in zimo! Pozor!
Trgovina
LONČAREC & HAVELKA

: v Ptuj :

priporoča slavnemu občinstvu svoje najnovejše dobro sortirano manufakturno blago kakor: veliko izber lepega volnenega blaga za ženske obleke vsake vrste, barhenta stalnih barv, veliko množino pletenih, svilenih, suknenih in drugih raznih robev po zmernih cenah. Nadalje priporoča tudi novo in dobro modno sukno za moške obleke, različne potrebščine za krojače in šivilje, kravate in likane srajce za moške, čevlje za dame in gospode, odeje, prte, obrisalke ter sploh vsakovrstnega platna za perilo. — Ker ima v zalogi le novo blago, nakupljeno pod ugodnimi cenami, lahko prodaja isto po primerno nizkih cenah. — Za mnogoštevilen obisk se priporoča trgovina

„pri dobrem pastirju“.
Postrežba točna in strogo solidna!

Kdor hoče po ceni in dobro kupiti, Se mora „pri dobrem pastirju“ zgledati!
Kdor narodno trgovino počasti, S tem si dotični lepo ime pridobi 660 5-4

Karol Sinkovič,
ključavničar in izdelovatelj motorjev in strojev
Maribor, Puffgasse 9.

Ker postaja bencin vedno dražji, so najboljši za industrijo in poljedelstvo

Climase
Bohsel-motorji

pri katerih stane ena konjska moč za eno uro 1 1/2 do 2 1/2 vinarja. Ti motorji se lahko ogledajo v teku pri meni.

Karol Sinkovič,
zastopnik Climase Bohsel-motorjev.

Franc Korošec
trgovina z železom in mešanim blagom
v Gor. Radgoni
pri Škerlecu

priporoča svojo veliko zalogo lepo pozlačenih nagrobnih križev z zlatimi napisi, tudi kotle, štedilnike, železne reči vsake vrste, harv, lakov, karbolineum, veliko zalogo cementnih izdelkov, vse po najnižji ceni in solidni postrežbi. 588 (1)

Svoji k svojim!**Nova trgovina****F. Bureš,**

urar, očalar in zlatar

v Mariboru, Tegetthoffova cesta št. 33,

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, dalnogradov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let. Vsi popravki se točno in hitro izvršijo.

Trgovina

za špecerijsko in mešano blago v „Narodnem domu“

v Spodnjem Dravogradu

se da s 1. decembrom tega leta v najem.

Pojasnila daje „Hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravogradu na Spod. Koroškem“. Narodni dom, vsak četrtek. 708 (2-1)

Prisiljna prodaja.

V ponedeljek, dne 28. oktobra 1907, ob 10. uri predpoldne se vrši pri hiši Jožef-a Mavrin-a v Radomerju št. 71 prisiljna prodaja ene krave in ene plemenske svinje. Kupnina se mora takoj položiti ter živina takoj odgnati. 717 (2-1)

Vinogradniki!!

I. štajerska trsničarska zadruga

pošta Juršinci pri Ptuj

ima za nasadno dobo 1907/8 čez 250 tisoč suho cepljenih trt, različnih dobrih vrst na prodaj. — Obsirni ceniki se pošiljajo na zahtevanje zastoj. — Nekateri udje imajo tudi lepa sadna drevesca (jablane) na prodaj. 720 (1)

Pozor!**Za jesen!****Pozor!**

Priporočam slavnemu občinstvu največjo zalogo ravno na novo došlo volne za ženske obleke, kakor tudi veliko izbiri suknja za moške. Razven tega tudi največja izbira izgotovljenih oblek za moške in fante, svilenih in volnenih robcev, predpasnikov, ter perila za ženske in moške, kravate itd. po najnižji ceni.

Postrežba točna in strogo solidna.

M. E. SEPEC,

trgovina z manufakturnim in konfekcijskim blagom.

MARIBOR,

Burgplatz 2.

Grajski trg 2.

Maribor

M. Berdajs

Sofijin trg

trgovina s špecerijskim blagom in semeni priporoča:
Ia Barthelnovo apno za poklajo,
brusne in mlinke kamne vsake
velikosti.

Kupuje lepo pšenico po najvišji ceni.

Alojz Šket

pozlatar

Maribor, Stolni trg 5

se priporoča čistiti dukovščini
in slavnemu občinstvu v in-
vrtovanje vseh v to stroko spa-
dajočih del in popravil.

Restavracija „Narodni dom“

v Mariboru

priporoča sortirana vina dr. Turnerja, osobito čistil muškat
v steklenicah, Zadravčev ljutomerčan, dr. Stubečev haložan i. dr.
— Piva: budlejške in ob veseloah tudi akolijsko laško. —
Kuhinja samo s svežimi jedili. O petkih in postnih dneh morske ribe.

Trgovina z železnino

Jos. Prsteo

Maribor, Tržaška cesta 7

priporoča svojo veliko zalogo vsa-
kovrstnega orodja za rokodelce,
vse vrste železnine, traverze, kose,
peči, vodovodne naprave itd. Port-
land in Roman cement, apno itd.
Vse po najnižji ceni!

Usojam si slavnemu občinstvu naznaniti, da sem od
gospoda Talenta, Melje št. 12 prevzel

trgovino s premogom
in raznimi drvmi

za kurjavo, ter bodem vodil isto pod mojim imenom naprej.
Potrudil se bodem, cenjenim odjemalcem vedno le
najboljše postreči, ter se priporočam k obilnemu obisku.

S spoštovanjem

Ivan Kovačič,

trgovina s premogom in drvmi, Melje 12. (Mellingerstr. 12.)

Priporočam tudi razne vrste vina na malo in veliko
posebno rudečega in belega Bizeljčana po najnižji ceni.

Prodaja: Augasse št. 15.

Pozor, kupovalci!

Jožef Ulaga

v Mariboru, Tegethofova cesta 21.

priporoča svojo veliko in najnovejšo zalogo manufakturnega blaga,
kakor: velika izber volnene obleke za jesen in zimo po jako nizki ceni,
kakor tudi velika niska zaloga v spletenih in drugih raznovrstnih robcev.
Dalje priporoča tudi jako dobro modno suknjo za moške obleke. Vsako-
vrstne preproge, odeje in rjuhe, platno za perilo, moške in ženske
srajce ter sploh vse najrazličnejše perilo. — Vse po najnižji ceni!

Vsled ugodnega nakupa blaga mi je mogoče
prodajati blago 10 % cenejše kakor drugod.

„Pri sv. Jožefu“.

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

izdeluje s parnimi stroji iz najboljšje, večkrat premlete glin priznane
najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezno in vsakovrstno drugo
strešno opeko, opeko za zid, za oboke, dimnike, rekontra-opeko,
plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamenarju A. Galsarju.

Nova trgovina z lesom in premogom

IVAN LAMPRECHT

MARIBOR, Karčovina 138

ob glavni cesti, za gostilno Taferne

Prodaja vsih vrst lesa, drv
in premoga.

Cene zmerne, postrežba točna.

Zaloga pohištva**Franca Pleteršek.**

Mojim cenjenim odjemalcem
naznanjam, da se preselim v
Koroško ulico št. 10 in pro-
sim tudi na novem mestu za
cenjeno zaupanje.

Nova trgovina

Mahorič & Šeligo

Ptuj

nasproti pošte in gostilne Vračke
priporočata slav. občinstvu svojo
najnovejšo zalogo manufakturne-
ga blaga ter vabita k obilnemu
obisku.

Špecerijska trgovina

A. Vertnik

Maribor, Koroška cesta št. 9

priporoča svojo veliko zalogo špe-
cerijskega blaga ter različnega vina
in piva, žganja itd.

Velika zaloga premoga in drv.

Delniška družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg

v Ljubljani

priporoča svoje

= izborna pivo v sodcih in steklenicah. =**POSOJILNICA V MARIBORU**

ustanovljena l. 1882.

šteje 3000 zadruženikov z 120.000 K vplačanih deležev. — Stanje hranilnih vlog: tri in pol mi-
ljona kron. — Stanje posojil: tri milijone kron. — Stanje rezervnih fondov in za dobrodelne
namene: 325.000 kron. — Obrestna mera za hranilne vloge: 4 % in 4 1/2 %. — Obrestna
mera za posojila: 5 %, 5 1/2 % za hipotekarni, 6 % za osebni kredit.
Rentni davek plačuje posojilnica za vlagatelje. — Obrestni hranilnih vlog pripisujejo se glavni
pololetno brez posebnega naročila.

Pisarna je v „Narodnem domu“.

Uradije se v torkih, sredah, četrtkih in sobotah dopoldne, izvemši praznike.

ANTON VIHAR

stavbeni in umetni mizar

Hengasse 4 **Maribor** Hengasse 4

(v lastni hiši)

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela,
katera izvrši v najkrajšem času po konkurenčnih
cenah.

Priporoča se tudi v izdelovanje šolskih in cerkvenih
oprav, pisarniškega in umetnega pohištva ter vseh
v trgovinah potrebnih mizararskih izdelkov.

Delavnica:
Hengasse 4.

Prodaja pohištva:
Na novem trgu,
Freihausgasse 1.

Kapljice za želodčni krč.

Stane ena steklenica

50 vinarjev.

F. Prull, mestna lekarna pri c. kr. orlu

MARIBOR, Glavni trg št. 15.

Žganje proti trganju.

Prav dobro mazilo pri prehlajenju

v zgloboh in udih. Cena 1 K.

trgovina v zgradbi na Gor. Bistrici

priporoča celemu okraju različna

semena: deteljino, travno itd., galico,

liče trake iz gumija, lopate, kose,

brizgalnice, Tom. žlindro, železo ter

vsakovrst. druge reči po najnižji ceni.

SVARILO.

Svarim vsakega v lastno korist, kateri bi šel za
letošnjo jesen kam drugam blago kupovat predno
si naroči vzorce ali si zalogo osebno ogleda v Tr-
govski hiši manufakturnega in modnega blaga na
drobno in na debelo

R. Stermecki,
Celje,

založnik c. kr. d. uradnikov. Zaloga velikanska. Cene
čudovito nizke. Postrežba strogo solidna. Nakup ne-
prisiljen. Vzorci proti vrnitvi na vse strani zastoj.

„CROATIA“

edna hrvaška zavarov-
valnica, osnovana od
občne svobodnega in
kr. glav. mesta Zagreba.

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje
proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste: hiše,
gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor:
hišno orodje, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago
v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Corso št. 1.

FELIKS ROP

manufakturna trgovina v Mariboru

Grajski trg št. 5.

priporoča svojo veliko zalogo manufakturnega blaga za moške in ženske obleke,
vsakovrstnega finega perila, predpasnikov, žepnih robcev, naglavnih rut, nogavilo itd.
Zaloga sobnih preprog, potna in posteljna ogrinjača.

Najnižje cene!

Postrežba točna!

Alojzij Pinter

trgovina pri farni oekvi v Slov.
Bistrici (podružnica na Gor. Bistrici)
priporoča celemu okraju različna
semena: deteljino, travno itd., galico,
liče trake iz gumija, lopate, kose,
brizgalnice, Tom. žlindro, železo ter
vsakovrst. druge reči po najnižji ceni.

Žlindra.

Marke

Tomaževa**Tovarna za Tomas-ov fosfat****Berolin.**

Glavni zastopnik za celo Spodnjostajarsko
Peter Majdič — Celje
trgovina z železnino in poljedelskimi stroji.

Znamka „Zvezda“ je najcenejši in do-
kazano najboljši
umetni gnoj,
ki vsebuje fosforovo kislino, poraben za vse
vrste rastlin, posebno pa travnike in ozimino,
ter za vsako zemljo.

Pozor na znamko in manj vredno blago, ki se v zadnjem času pod
enakim imenom prodaja.
Poučni spisi in ceniki zastoj.

Prva jugoslovanska tovarna
za kavine surogate v Ljubljani
priporoča p. n. slovenskim trgovcem vse svoje po-
krmilni analizi priznane izvrstne izdelke, posebno pa
„Zvezdno cikorkijo“ v steklenicah, ki se prodaja v prid
„Trgovskega doma“. Obusem uljudno naznanja, da bo se
nadalje razpečevala
„Ciril in Metodovo cikorkijo“
v steklenicah v prid družbi sv. Cirila in Metoda za laico ter v prid
Trgovskemu domu. Stanovska dolžnost vsakega zavrednega slov.
trgovca je, da kupuje in priporoča izdelke te prve in edine slo-
venske tovarne za kavins surogate.

Svoji k svojim!

Stavbeni in umetni ključavničar

IVAN REBEK

Celje — Poljske ulice 14

izdeluje vsake vrste železne ograje, štedil-
nike, strešnike in tehnice vseh vrst in
velikosti, ter se priporoča k obilnemu
obisku.